

VELFERDSFORSKNINGSINSTITUTTET NOVA

Betydningen av koronapandemien for barnevernet

**En registerbasert studie om barn og unge som på ulike måter
omfattes av barnevernet**

Idunn Brekke, Elisabeth Ugreninov og Alida Skiple

STORBYUNIVERSITETET
VELFERDSFORSKNINGSINSTITUTTET NOVA

NOVA NOTAT NR. 5/25

Betydningen av koronapandemien for barnevernet

En registerbasert studie om barn og unge som
på ulike måter omfattes av barnevernet

IDUNN BREKKE, ELISABETH UGRENINOV
OG ALIDA SKIPLE

Velferdsforskningsinstituttet NOVA er et forskningsinstitutt ved Senter for velferds- og arbeidslivsforskning (SVA) på OsloMet – storbyuniversitetet.

Instituttet har som formål å drive forskning og utviklingsarbeid som kan bidra til økt kunnskap om sosiale forhold og endringsprosesser. Instituttet skal fokusere på problemstillinger om livsløp, levekår og livskvalitet, samt velferdssamfunnets tiltak og tjenester.

© Velferdsforskningsinstituttet NOVA

OsloMet – storbyuniversitetet 2025

ISBN (online): 978-82-7894-898-9

ISSN (online): 1893-9511

Layout: Aksell AS

Henvendelser vedrørende publikasjoner kan rettes til:

NOVA, OsloMet

Stensberggata 26 · Postboks 4, St. Olavs plass, 0130 Oslo

Telefon: 67 23 50 00

Nettadresse: www.oslomet.no/om/nova

Forord

Dette notatet er utarbeidet som en del av prosjektet Langtidskonsekvenser av koronapandemien for oppvekst og likestilling, finansiert av Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir). Prosjektets formål er å gi ny kunnskap om koronapandemiens betydning for særlig utsatte grupper og komme med anbefalinger om tiltak som kan dempe eller snu negative virkninger av pandemien. I dette notatet presenterer vi funn fra det andre delprosjektet om koronapandemiens betydning for barn og unge som mottok barnevernstiltak. Studien er basert på registerdata fra Statistisk sentralbyrå for perioden 2018 til og med 2023 og inkluderer barn og unge født i perioden 1997 til 2021 og deres foreldre.

Vi takker avdeling for forskning i Bufdir for godt samarbeid og gode innspill underveis i prosessen. Vi ønsker også å takke Tone Dyrhaug og Svetlana Beyrer i Statistisk sentralbyrå for god hjelp i bruk av registerdata om barnevern.

Vi vil også takke Janikke Solstad Vedeler ved NOVA og Heidi Aase ved FHI, som har lest og gitt kommentarer til notatet.

Oslo, august 2025

Idunn Brekke
Elisabeth Ugreninov
Alida Skiple

Innhold

Forord	4
Sammendrag	6
1 Innledning	10
2 Utvalg, data og metode	15
2.1 Datakilder	15
2.2 Variabler	19
2.3 Metodisk tilnærming	20
3 Bekymringsmeldinger til barnevernet	22
3.1 Mottak av bekymringsmelding	22
3.2 Hvem melder, og har dette endret seg over tid?	25
3.3 Årsak til bekymringsmelding	27
4 Undersøkelser av bekymringsmeldinger	30
4.1 Bekymringsmeldinger som går videre til undersøkelse	30
5 Barnevernstiltak	40
5.1 Hva kjennetegner barn som mottar tiltak?	40
5.2 Varighet på barnevernstiltak	48
6 Skoleprestasjoner	52
7 Diskusjon og konklusjon	57
Litteratur	62
Vedlegg	65

Sammendrag

Dette notatet undersøker hvordan og i hvilken grad koronapandemien har påvirket barn og unge som på ulike måter omfattes av barnevernet. Notatet har som formål å belyse endringer i omfanget av innsendte bekymringsmeldinger til barnevernet, hvem som meldte, årsak til bekymringsmelding samt skoleprestasjoner til ungdom som mottar barnevernstiltak, og hvorvidt foreldrebakgrunn og bostedsregion har hatt betydning for eventuelle endringer. Mer spesifikt:

- I hvilken grad har koronapandemien påvirket eventuelle endringer i bekymringsmeldinger til barnevernet, herunder omfang, hvem som melder inn, og årsak?
- I hvilken grad har koronapandemien påvirket hvem som mottar barnevernstiltak, og varigheten på tiltakene?
- I hvilken grad har koronapandemien påvirket skoleprestasjonene til unge som mottar barnevernstiltak? Og har en eventuell endring vært forskjellig sammenlignet med barn og unge som ikke omfattes av barnevernstiltak?

Analysene i notatet dekker tre tidsperioder, før (2018–2019), under (2020–2021) og etter pandemien (2022–2023), og bygger på individbaserte registerdata fra Statistisk sentralbyrå (SSB) for alle barn født mellom 1997 og 2021 og deres foreldre, både med og uten kontakt med barnevernet.

Bekymringsmeldinger følger et tydelig sesongmønster

Det er et tydelig sesongmønster i bekymringsmeldinger til barnevernet i perioden 2018–2023, med færre meldinger i sommer- og julemånedene og flere i vår- og høstmånedene. Høsten 2020 og våren 2021 økte både antallet bekymringsmeldinger og andelen barn med minst én bekymringsmelding. Denne økningen i antall bekymringsmeldinger sammenfaller med tidsperioden hvor det har vært generelle nedstengninger og redusert skoletilbud, kombinert med hjemmeskole, og redusert kapasitet på grunn av sykefravær blant ansatte på helsestasjoner og i barnehage- og skolesektoren. Når vi kontrollerer for årlige variasjoner, viser våre resultater at andelen meldinger per måned har vært ganske stabil mellom år, noe som tyder på at koronapandemien ikke har påvirket det overordnede mønsteret i omfanget av bekymringsmeldinger.

Endringer i hvem som sender bekymringsmelding

Det har vært endringer i perioden 2018–2023 i hvem som sender bekymringsmeldinger, samtidig er det liten grunn til tro at disse endringene skyldes koronapandemien. De beskrivende analysene viser endringer i bekymringsmeldinger til barnevernet fra ulike meldergrupper før, under og etter pandemien. Særlig søkelys rettes mot utdanningssektoren og helsetjenestene, som ofte har tett kontakt med barn og unge, men som kanskje under pandemiårene fikk mindre

kontakt. Andelen meldinger fra utdanningssektoren var lavere i 2020 (15,3 %) enn i 2018 (18,1 %) og 2019 (17,7 %), men andelen meldinger fra denne sektoren fortsatte å synke de påfølgende årene. Dette tyder på at nedgangen ikke skyldes koronapandemien. Andelen bekymringsmeldinger fra helse-tjenestene var svært stabil gjennom hele perioden, fra 17,9 prosent i 2018 til 17,3 prosent i 2024. Bekymringsmeldinger fra barnevernstjenestene var høyest i 2018 og 2019, men sank jevnt til 16 prosent i 2023. Bekymringsmeldinger fra politiet har hatt en markant økning fra 13,7 prosent i 2018 til 21,8 prosent i 2023. Endringene i bekymringsmeldinger fra henholdsvis barnevernstjenesten og politiet startet før koronapandemien og fortsatte etter koronapandemien og kan i liten grad forklares med koronarelaterte forhold. Analyseperioden og datagrunnlaget som er benyttet i denne studien, gir ikke grunnlag for å identifisere årsaker til disse endringene. Meldinger fra privatpersoner var stabile, med en liten økning i 2020 og 2021. Samlet sett peker funnene på strukturelle endringer, eller endring i meldingspraksis, snarere enn påvirkning av koronapandemien.

Årsak til melding

Når vi ser på utviklingen i årsakene til bekymringsmeldinger i perioden 2018–2023, er det særlig to hovedendringer som peker seg ut. Andelen meldinger med utgangspunkt i «barnets utvikling og behov», som inkluderer psykiske lidelser, rus, adferdsproblemer og kriminalitet, har økt jevnt fra 10,6 prosent i 2018 til 16,5 prosent i 2023. Samtidig har andelen meldinger knyttet til «foreldreferdigheter» gått ned fra over 20 prosent i 2018–2020 til rundt 15 prosent fra 2021 og fremover. De tilgjengelige datakildene og den relativt korte analyseperioden gir ikke grunnlag for å identifisere mulige årsaker til endringene i barnets utvikling og behov eller i foreldreferdigheter. Andre årsaker til bekymringsmeldinger, som vold i hjemmet, foreldres rusmisbruk, psykisk helse og høy konfliktnivå mellom foreldre, har vært relativt stabile gjennom hele perioden. I tidsperioden hvor analysene ble gjennomført, ser det ut til at endringene som observeres, kan være en del av en trend heller enn noe som oppstår som følge av koronarelaterte forhold. Det er dermed lite som tyder på at pandemien har hatt stor innvirkning på innholdet i bekymringsmeldingene.

Barnevernstiltak

Hjelpetiltak, både i og utenfor hjemmet, utgjorde den klart største andelen av tiltak i hele perioden 2018 til 2023. Antallet hjelpetiltak var høyest i 2020, men dette påvirket i liten grad fordelingen mellom hjelpetiltak og omsorgstiltak. Andelen omsorgstiltak har vært stabil gjennom perioden, med omtrent 3,4 prosent i pandemiårene og en svak økning til 3,8 prosent i 2023. Varigheten på tiltak, som måles som antall dager med tiltak innenfor samme år, var på 112,2 dager i 2018. Fra og med 2020 og fremover økte varigheten på tiltakene (123,0 dager i 2020). Totalt sett er det en økning på 15 dager i gjennomsnittlig varighet fra 2018 til 2023, noe som kan tyde på en gradvis endring i tiltaks-lengde over tid.

Foreldrenes bakgrunn har betydning

For barn av foreldre med lav sosioøkonomisk status (SØS) er det gjennomgående høyere sannsynlighet for at en bekymringsmelding fører til undersøkelse, enn for barn av foreldre med høy SØS. Forskjellen var noe sterkere under pandemiårene. Barn og unge med utenlandskfødte mødre har høyere sannsynlighet for å ha en bekymringsmelding som går videre til undersøkelse, sammenlignet med norskfødte mødre, imidlertid har denne forskjellen vært stabil i analyseperioden. Barn med enslig forsørger hadde også høyere sannsynlighet for at en bekymringsmelding går videre til undersøkelse, sammenlignet med barn med to foreldre, forskjellen var noe større under pandemiårene. Regionale forskjeller over tid var små, noe som tyder på at geografiske forhold har hatt begrenset betydning for sannsynlighet for at en melding fører til undersøkelse.¹

Foreldrenes bakgrunn har også betydning for sannsynligheten for å motta barnevernstiltak. Barn med utenlandskfødte mødre fra G2-land, som inkluderer Europa (utenom EU/EFTA og Storbritannia), Afrika, Asia, Amerika (unntatt USA og Canada), øvrige deler av Oseania samt polare områder, hadde høyere sannsynlighet for å motta barnevernstiltak under pandemiårene enn barn av norskfødte mødre. Imidlertid har denne forskjellen vært stabil til avtagende og ser ikke ut til å ha blitt påvirket av koronapandemien. Forskjellen mellom barn med og uten enslig forsørger økte under pandemien, men endringene er for små til at disse kan tilskrives koronapandemien. Barn med lav SØS, samt barn av foreldre som mottar arbeidsavklaringspenger (AAP) eller uføretrygd, har generelt høyere sannsynlighet for å motta barnevernstiltak sammenlignet med barn i referansegruppen. Forskjellen var noe tydeligere under pandemiårene, men er ikke signifikant. Varigheten på tiltak har vært relativt stabil i perioden vi har undersøkt. Barn av foreldre med lav SØS har generelt lengre tiltak enn barn av foreldre med høy SØS, denne forskjellen var litt større under pandemien enn før pandemien. Barn av foreldre som mottar arbeidsavklaringspenger eller uføretrygd, hadde gjennomgående lengre varighet på barnevernstiltak enn barn av foreldre som ikke mottar slike ytelser. Denne forskjellen var noe større under pandemiårene. Analysene viser stabile forskjeller over tid med hensyn til mors fødeland, aleneforsørgerstatus og bostedsregion.

Skoleprestasjoner

Barn med barnevernstiltak har i snitt lavere grunnskolepoeng enn andre barn. Selv om skoleprestasjonene generelt bedret seg noe under pandemien, økte forskjellen mellom barn med og uten barnevernstiltak i denne perioden. Dette kan tyde på at koronapandemien forverret skoleprestasjonene, målt som grunnskolepoeng, for noen ungdommer i en sårbar situasjon. Forskjellen i grunnskolepoeng mellom barn av norskfødte mødre og barn av utenlandskfødte mødre fra G1-land, som inkluderer personer født i Norden (unntatt Norge),

1 Det benyttes tre regioner: 1) Oslo, Trondheim, Bergen, Stavanger, 2) mindre byer og tettbygde strøk, og 3) spredtbygde strøk.

EU/EFTA, Storbritannia, USA, Canada, Australia eller New Zealand, var større under pandemiårene. For barn med mødre fra G2-land var tilsvarende forskjell ikke statistisk signifikant. Barn fra storbyer har generelt høyere grunnskolepoeng enn barn fra tettbygde og spredtbygde områder. Under pandemiårene var forskjellen mellom barn fra storbyer og spredtbygde strøk noe større enn før pandemien. Ungdom med foreldre som mottar AAP eller uføretrygd, og med aleneforsørgerstatus, hadde stabilt lavere grunnskolepoeng i perioden 2018 til 2021.

Har koronapandemien skapt nye sårbare grupper?

Resultater fra denne studien viser at koronapandemien kan ha ført til noen større utfordringer for sårbare barn og unge. Imidlertid er mange av endringene for små, eller del av en trend, og ikke nødvendigvis et resultat av restriksjoner eller andre forhold knyttet til pandemien. Våre resultater tyder samtidig på at koronapandemien i noen grad har forsterket allerede eksisterende ulikheter. Sannsynligheten for å motta barnevernstiltak og varigheten på tiltak økte under koronapandemien for barn av utenlandsfødte mødre, med enslige forsorgere, foreldre med lav SØS, AAP eller uføretrygd. Forskjeller i skoleprestasjoner mellom ulike grupper av ungdom er små, men unge som mottok barnevernstiltak under pandemien, og barn med utenlandsfødte mødre fikk noe svakere skolerresultater enn majoritetsungdommen. Den beskrivende statistikken viser en markant økning av bekymringsmeldinger fra politiet og en økning av årsaker relatert til barnets utvikling og behov, som inkluderer psykiske lidelser, rusmisbruk, adferdsproblemer og kriminalitet. For å kunne identifisere mulige årsaker til denne økningen er det behov for mer detaljerte datakilder og en lengre analyseperiode. Det foreligger ikke tilstrekkelig grunnlag for å vurdere om denne gruppen unge var særlig utsatt under koronapandemien. Selv om funnene ikke viser til en effekt av koronapandemien, eller kan foreslå tiltak, må det understrekes at registerdata ikke sier noe om hvordan barna har opplevd seg ivaretatt av barnevernet, utdanning- og helsepersonell og familie og foresatte under og i etterkant av pandemien.

1 Innledning

Ifølge barnevernsloven er barnevernets oppgave å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, skal få nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse for å sikre gode og trygge oppvekstsvilkår (lov om barnevern). Ansvarsfordelingen til barnevernstjenesten er delt inn i statlig og kommunalt nivå. Barnevernstjenesten på kommunalt nivå har blant annet ansvaret for å vurdere bekymringsmeldinger som mottas, og gjennomføre undersøkelser, utredninger og kartlegging av barnet og dets behov. For bekymringsmeldinger som går videre i prosessen mot tiltak, skal barnevernet gi råd og veiledning og treffe vedtak om frivillige hjelpetiltak eller akuttvedtak der det er behov. De har også ansvaret for å følge opp barn og unge som omfattes av ulike tiltak, både de som bor i og utenfor hjemmet. I mer alvorlige saker skal barnevernstjenesten forberede tvangssaker for behandling i barneverns- og helsenemnda. På statlig nivå har Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat) ansvaret for å drifte barnevernsinstitusjoner og tilby spesialiserte hjelpetiltak som multisystemisk terapi (MST) og relasjonsfokustert familieterapi (RFT). Disse hjelpetiltakene eies av Nasjonalt utviklingssenter for barn og unge (NUBU). Bufetat skal også bistå den kommunale barnevernstjenesten med plassering av barn utenfor hjemmet og sørge for at tilbudet av fosterhjem og institusjoner skal være tilstrekkelig og tilpasset barnets behov.

Den 12. mars 2020 ble det innført inngripende smittevernstiltak som nedstengning av barnehage og innføring av hjemmeskole, hjemmekontor og begrensning av fysisk kontakt innenfor helse- og omsorgstjenesten. Nedstengningen påvirket hele Norges befolkning, samtidig rammet pandemien skjevt. Barn og unge i familier med flere risikofaktorer, som lavinntekt, trangboddhet, helse- eller rusproblemer eller adferdsvansker kan ha vært mer eksponert for dårlig miljø og uheldige hendelser under pandemien, for eksempel utfordringen ved å håndtere både hjemmekontor og hjemmeskole på liten plass. I tillegg kan foreldres opplevde usikkerhet, stress og økonomiske problemer som følge av oppsigelser eller permitteringer ha gått ut over barna.

I NOU 2021: 6 *Myndighetenes håndtering av koronapandemien* fremmes spesielt to forhold hvor de innførte smittevernstiltakene kan ha påvirket barnevernets arbeid og ivaretagelse av sårbare barn og unge. For det første ble det vanskeligere for ansatte i barnevernet å følge opp, og fange opp, endrede behov for hjelp eller bistand blant barn og ungdom som allerede var omfattet av barnevernstjenesten. For det andre er ansatte i helse- og velferdstjenester, barnehager og skoler viktige aktører for rapportering av bekymringsmeldinger til barnevernet, og da disse informasjonskildene ble svekket, var det vanskeligere for barnevernet å fange opp nye tilfeller av barn og unge med behov for hjelp eller familiers behov for hjelp eller bistand.

Barnevernets tjenester var ikke stengt under pandemien, allerede 13. mars ble barnevernet inkludert på regjeringens liste over kritiske samfunnsfunksjoner (NOU 2021: 6, s. 356). Dette innebar at barnevernsansatte ble underlagt mindre strenge regler for smittevern i jobbsammenheng, og at barn av ansatte innenfor barnevernet skulle få barnehage- eller skoletilbud frem til og med 4. trinn i grunnskolen. Imidlertid var det også blant barnevernsansatte utstrakt bruk av hjemmekontor og færre fysiske møter, noe som vedvarte utover høsten 2020 (Skrove et al., 2021; Udir, 2020). Smittevernsrestriksjoner skapte dermed utfordringer for det daglige arbeidet, som i stor grad inkluderer hjemmebesøk, oppsøkende virksomhet i barnehager og skoler og fysiske konsultasjoner og møter med flere fagpersoner. Under pandemien måtte barnevernsansatte vurdere behovet for fysiske møter med familier eller barn basert på en risiko-vurdering, der høyrisikosaker ble prioritert for ansikt-til-ansikt-møter. I tillegg opplevde mange en større arbeidsbelastning som følge av høyt sykefravær, karanteneregler og nedstengning av andre tjenester (Krane et al., 2021; Krane et al., 2021).

Omprioriteringer, økt arbeidspress og færre fysiske møter, særlig med barn og unge, bidro til dårligere beslutningsgrunnlag for barnevernet. Hjemmekontor opplevdes for mange som problematisk av flere grunner, de fortrolige rammene ved å snakke alene med barna uten at andre familiemedlemmer kunne observere samtalen, ble svekket, mulighetene for tett kontakt og god dialog med sårbare grupper ble dårligere, og barnas kroppsspråk og følelsesuttrykk ble vanskeligere å fange opp (Hole, 2020; Skrove et al., 2021; Toros & Falch-Eriksen, 2020). Undersøkelser tyder også på at kvaliteten på barnevernets tjenester ble svekket under pandemien, ansatte opplevde redusert tilgjengelighet, problemer knyttet til opprettholdelse av tiltak og reduserte muligheter til å sikre forsvarlig håndtering av akutsaker (Bufdir 2020a; Kommunerevisjonen i Oslo 2020; Skrove et al., 2021). Videre viser studier at mange 13–16-åringer med en form for kontakt med barnevernstjenesten opplevde redusert eller ingen oppfølging og manglende ivaretagelse (Hafstad & Augusti, 2020; Hafstad et al., 2021; Hafstad et al., 2022; Augusti et al., 2022).

Barnevernstjenesten var operativ gjennom hele pandemien, samtidig skapte nedstengninger og omdisponering av personellressurser innen helse-, omsorgs- og velferdstjenester utfordringer for dialogen mellom barnevernet og relevante tjenester, som igjen kan ha gitt negative innvirkninger på barn og unge med sammensatte behov for oppfølging. En rapport fra NIFU (2020) viser til at lærere og skoleledere opplevde at tilgangen til pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) og barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk (BUP) var dårligere, og at veiledning fra sentrale deler av hjelpeapparatet var mangelfull. Koronarestriksjoner, karanteneregler, nedstengninger av omsorgstilbud og hjemmekontor kan ha ført til dårligere tilbud og lengre behandlingstid på søknader om hjelpe- og omsorgstiltak innen barnevernet. Bufdir (2020a) viser til at smittevern har gjort det vanskeligere å ha tett kontakt med brukerne, og at redusert handlingsrom under pandemien kan ha ført til et etterslep av innmeldte saker, samtidig som

enkelte tjenester melder om mer vold og akuttsaker. I tillegg vises det til at nødvendig samarbeid og kommunikasjon mellom tjenester, som allerede kan være en utfordring (Bakketeig et al., 2019), er enda viktigere under pandemien.

Ifølge offentlig statistikk fra SSB og analyser av registerdata var det under pandemien både en nedgang i antall bekymringsmeldinger og hvem som meldte til barnevernet. Som en antatt følge av nedstengninger var det en nedgang i meldinger fra barnehager, skoler, familievernkontor og skolehelse-tjenesten (Augusti et al., 2022; SSB, 2021). I samme periode opplevde tjenester som tilbyr lavterskel hjelpetilbud over nett og telefon, en økt pågang (Bjørnshagen & Moseng, 2023; Hafstad & Augusti, 2020; Udir, 2020a; NOVA, 2020a). En nedgang i innmeldte bekymringsmeldinger, reduksjon i henven-delser til krisesentrene og en reduksjon i anmeldte seksuallovbrudd mot barn under 16 år, samtidig med en økning i bruk av lavterskeltilbud, kan tyde på store mørketall fremfor en faktisk reduksjon (Bufdir, 2020b, 2020d; NKVTS, 2020c; Skrove et al., 2021, STRASAK, 2020; Øverlien, 2020).

Unge og ansattes erfaringer

Den kvalitative delen av delprosjektet om barnevern ble publisert i 2024 og er basert på intervjuer med 14 ungdommer som mottok hjelp fra barnevernet under pandemien, og 43 barnevernsansatte fra ulike steder i landet (Skiple et al., 2024). Studien ble gjennomført etter pandemien og undersøkte kontakten mellom ungdommene og barnevernet både før, under og etter pandemien. I tråd med tidligere forskning fant også denne studien at flere av ungdommene ikke følte seg tilstrekkelig ivaretatt av barnevernet under pandemien. Samtidig viser studien at ungdommene fra før av hadde flere kontaktpersoner i barnevernet, og at de opprettholdt kontakten med enkelte. Samtlige hadde også gjenopptatt eller gjennomført skolegangen selv om de ikke hadde fulgt fjernundervisningen i periodene hvor skolene var stengt. Dette kan tyde på at en del barn og unge som mottar barnevernstiltak, ikke nødvendigvis er mindre resistent for store endringer enn ungdommer som ikke mottar hjelp fra barnevernet. De ansatte fortalte hvordan de prioriterte kontakt med de mest utsatte brukerne gjennom jevnlig kategorisering av saker ved hjelp av trafikklysmodellen. Ved hjelp av denne modellen skulle saker kategorisert som rødt følges opp som vanlig, saker kategorisert som gult skulle følges opp noe mindre enn vanlig, og i saker kategorisert som grønt skulle brukerne kunne klare seg selv uten oppfølging en mindre periode. Dette samsvarer med tidligere studier av barnevernet under pandemien (Krane et al., 2021; Tveito, 2021). Samtidig fortalte de ansatte at informasjon kan ha glippet fordi situasjonen til brukerne kan ha endret seg i forbindelse med nedstengningen og blitt mer alvorlig enn først antatt. En av de ansatte i studien opplevde at det i etterkant av pandemien kom inn saker som hadde blitt henlagt under pandemien. Dette kan tyde på at enkelte bekymrings-meldinger ikke ble fulgt opp like godt på grunn av restriksjonene i forbindelse med hjemmebesøk eller skolebesøk. Selv om barnevernsansatte fortsatt dro på hjemmebesøk, måtte de holde fysisk avstand, og de kunne for eksempel ikke ta

imot servering. Flere av de ansatte la vekt på hvordan slike sosiale reaksjoner kunne hindre dem i å etablere tillit og skape relasjoner til brukerne sine.

Langtidskonsekvenser

Det vi vet om langtidskonsekvensene av pandemien for barn og unge, er at det kan se ut til å være en svak økning i psykiske helseutfordringer (Nøkleby et al., 2023) og en økende grad ufrivillig skolefravær etter pandemien (Bergene et al., 2023). Disse studiene handler om barn og unge generelt og sier ikke noe om barn og unge som mottok barnevernstiltak. De ansatte i delstudien om barnevernet (Skiple et al., 2024) fortalte også at det de bekymret seg mest for etter pandemien, var de som ikke klarte overgangen fra nedstengning tilbake til åpent samfunn igjen. Dette var ikke nødvendigvis barn og unge som mottok tiltak fra barnevernet under pandemien, men barn og unge som enten trivdes bedre på hjemmeskole fordi de kanskje slet psykisk før pandemien, og de som slet med hjemmeskole og dermed mistet store deler av undervisningen. Som nevnt over kan unge med barnevernserfaring ha vært mer robuste enn andre unge ettersom de også under normale omstendigheter er vant til motgang. Unge voksne med barnevernserfaring rapporterer for eksempel oftere om begrenset sosialt nettverk (Backe-Hansen, 2021). Ifølge en britisk studie av unge som mottok etterverntiltak under pandemien, hadde disse ungdommene lært seg noen mestringsstrategier under barnevernets omsorg som kom til nytte under pandemien, spesielt hvis de hadde hatt god støtte underveis (Taylor et al., 2024). Felles for kvalitative studier av barn og unge som mottok barnevernstiltak under pandemien (Taylor et al., 2024; Skiple et al., 2024), er at man ikke nødvendigvis kan forutse hvem som trenger mest hjelp når krisen inntreffer, men at fraværet av etablerte relasjoner kan se ut til å være en sentral sårbarhetsfaktor. De kvalitative studiene av barn og unges erfaring med barnevernet under koronapandemien peker på utfordringer som også oppleves under normale omstendigheter, som ensomhet, manglende oppfølging og brudd i hjelperelasjoner. I dette notatet benyttes registerdata for å belyse andre forhold enn det som kan fanges opp av kvalitative studier, og mer spesifikt hvilke utfordringer i barnevernet som kan se ut til å gjelde spesielt for koronaperioden.

Problemstillinger

Hovedformålet med dette notatet er å bidra med økt kunnskap om hvordan, og i hvilken grad, koronapandemien har påvirket barn og unge som på ulike måter omfattes av barnevernet. Gjennom bruk av registerdata benyttes beskrivende analyser og regresjonsanalyser til å fange opp endringer i prosessen fra bekymringsmeldinger til barnevernet, undersøkelse og tiltak, og skoleprestasjoner, og i hvilken grad slike forhold kan påvirkes av foreldrekjennetegn og bostedsregion. For å studere endringer blant barn og unge som omfattes av barnevernstiltak, har vi hovedsakelig delt analysene inn i tre perioder: før (2018–2019), under (2020–2021) og etter (2022–2023) pandemien. Mer spesifikt:

I hvilken grad har koronapandemien påvirket eventuelle endringer i bekymringsmeldinger til barnevernet, herunder omfang, hvem som melder inn, og årsak?

I hvilken grad har koronapandemien påvirket hvem som mottar barnevernstiltak, og varigheten på tiltakene?

I hvilken grad har koronapandemien påvirket skoleprestasjonene til unge som mottar barnevernstiltak? Og har en eventuell endring vært forskjellig sammenlignet med barn og unge som ikke omfattes av barnevernstiltak?

2 Utvalg, data og metode

Hensikten med studien er å undersøke hvordan koronapandemien, både som en samlet nasjonal hendelse og gjennom regionale variasjoner i smittetrykk og koronarestriksjoner, har påvirket barn og unge som på ulike måter omfattes av barnevernet. Det empiriske hovedfokuset er rettet mot barn og unge som har hatt en form for kontakt med barnevernet i perioden 2018 til 2023. Kontakt med barnevernet defineres her som tilfeller der det er sendt inn bekymringsmelding, der det er igangsatt undersøkelsessak, eller der barnet selv – eller dets familie – har mottatt barnevernstiltak. For å muliggjøre komparative analyser inngår også barn og unge uten barnevernskontakt, samt deres familier, i det samlede datamaterialet for den aktuelle perioden.

2.1 Datakilder

I dette delprosjektet har vi benyttet individbaserte registerdata fra en rekke ulike kilder utlevert av Statistisk sentralbyrå (SSB). Vi benytter administrative registre som er koblet sammen ved hjelp av unike løpenummer som gir mulighet til å kunne koble sammen barn og foreldre, samt etablere en relevant sammenligningsgruppe. Målgruppen for studien er de som var barn og ungdom under koronapandemien. Vi inkluderer alle barn født i perioden 1997 til 2021 og deres foreldre. De eldste vil være 21 år ved første måletidspunkt (2018), og de yngste blir født under eller rett etter koronapandemien. Det innebærer at vi også inkluderer data om personer som aldri har hatt kontakt med barnevernet. Vi opererer med to utvalg, barn som har hatt kontakt med barnevernet, og barn som ikke har hatt kontakt med barnevernet. Nedenfor presenteres de aktuelle datakildene som benyttes i dette delprosjektet, og barnevernsstatistikken fra SSB er spesielt sentral. Informasjonen fra barnevernsstatistikken er oppdatert til og med 2023, med unntak for skoleprestasjoner hvor vi kun har informasjon frem til og med 2021.

Data om barnevern

Den primære kilden til informasjon om barnevern vil være individdata fra den kommunale barnevernstjenesten, hentet fra SSB. Vi vil i dette delprosjektet fokusere på data fra og med 2018 og frem til 2023, som omfatter opplysninger om både meldinger, undersøkelser og tiltak på individnivå.

Demografi og sosioøkonomiske kjennetegn

Vi er interessert i å undersøke hvordan sosioøkonomisk bakgrunn og demografiske faktorer påvirker sannsynligheten for kontakt med barnevernet. Vi kan koble barn og foreldre gjennom et unikt løpenummer, og på denne måten har vi tilgang til omfattende informasjon om både barn og deres foreldre. For foreldrene har vi informasjon om alder, kjønn, mor og fars fødeland, høyeste

fullførte utdanning, husholdningsinntekt, mottak av arbeidsavklaringspenger og uføretrygd samt aleneforsørgerstatus. For barna har vi opplysninger om kjønn, alder, bostedskommune samt om de bor i tettbygd eller spredtbygd strøk.

Skoleresultater hos barna

Som mål på barnas skoleresultater benytter vi grunnskolepoeng ved avsluttet 10. trinn. Grunnskolepoeng er en samlet poengsum som beregnes på grunnlag av alle standpunkt- og eksamenskarakterer på vitnemålet, og uttrykkes som et gjennomsnitt per fag. Denne poengsummen gir et mål på elevens karaktersnitt og brukes som opptaksgrunnlag til videregående opplæring. Elever som mangler karakterer i mer enn halvparten av fagene, klassifiseres som elever uten grunnskolepoeng.

Bekymringsmelding til barnevernet

Barnevernets arbeid settes vanligvis i gang etter at det er kommet inn en bekymringsmelding. I henhold til barnevernsloven skal slike meldinger gjennomgås senest innen én uke, for å vurdere om det er behov for videre oppfølging. Dersom det vurderes som sannsynlig at barnet lever under forhold som kan gi grunnlag for tiltak etter lovens kapittel 4, er barnevernstjenesten forpliktet til å gjennomføre en undersøkelse (barnevernsloven, 1992, §§ 4-2 og 4-3). Datagrunnlaget i analysene bygger på registeropplysninger fra Statistisk sentralbyrå (SSB), som omfatter informasjon om meldinger, undersøkelser og tiltak i barnevernet.

Barnevernet kan motta flere bekymringsmeldinger om det samme barnet innenfor ett kalenderår. Årstall og måned er definert ut fra datoen meldingen ble registrert som mottatt. Det kan også være flere bekymringer i en melding. Det kan derfor registreres flere meldinger om ett barn i løpet av samme måned og kalenderår. I 2020 ble det innført en ny rapporteringspraksis hos SSB hvor det ble lagt til to nye kategorier som inkluderte nye meldinger om barn med aktive saker og pågående undersøkelser. Før 2020 var det ikke mulig å registrere bekymringsmeldinger i aktive saker og undersøkelser. I de deskriptive analysene i figur 3.1 presenterer vi likevel antall nye meldinger fra og med 2020, disse inkluderer både barn som ikke tidligere har vært i kontakt med barnevernet, og barn som allerede har aktive saker eller tiltak i barnevernet, men som får en ny melding registrert.

Den metodiske fremgangsmåten som benyttes i denne studien gir ikke grunnlag for å si noe om endringen i det totale omfanget av bekymringsmeldinger før og etter 2020. Imidlertid vil ikke denne endringen påvirke resultatene hvor analyseenheten er på individnivå og hvor det benyttes kun én melding per barn. En mulig svakhet er likevel at vi ikke vet hvorvidt koronapandemien gjorde det vanskeligere å følge opp nye barn sammenlignet med barn de kjente til fra før.

Hvem som melder

Det er opprinnelig 23 kategorier av meldere, vi har delt disse inn i seks hovedgrupper. Vi har fulgt den samme inndelingen som i tidligere studier (Drange et al., 2021) og benytter følgende seks hovedgrupper: 1) utdanningssektor, 2) politi, 3) hjem/privat, 4) helsetjeneste, 5) barnevern og 6) andre. Tabell 2.1 viser klassifisering av meldere i de seks hovedgruppene.

Tabell 2.1 Kategorier meldere i barnevernssaker

Hovedgrupper meldere	Meldere
Utdanningssektor	barnehage, skole, pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)
Politi	politi/lensmann
Hjem/privat	barnet selv, mor/far/foresatt, familie for øvrig, andre privatpersoner
Helsetjeneste	helsestasjon/skolehelsetjenesten, psykisk helsevern for barn og unge (kommune og stat), psykisk helsevern for voksne (kommune og stat), lege/sykehus/tannlege, tjenester og instanser med ansvar for oppfølging av personers rusproblemer (kommune og stat)
Barnevern	barnevernstjeneste, barnevernsvakt, familievernkontor
Andre	krisesenter, asylmottak/UDI/innvandringsmyndighet, utekontakt/fritidsklubb, frivillig organisasjon, idrettslag, andre offentlige instanser, NAV, anonym

Saksinnhold i meldingene

Saksinnhold i en melding refererer til årsaken bak bekymringsmeldingen. Saksinnholdet beskriver den spesifikke årsaken til at meldingen blir sendt inn, og kategoriene representerer ulike typer bekymringer. Det er opprinnelig 19 kategorier saksinnhold i en melding, vi har delt disse inn i åtte hovedgrupper. Vi har fulgt den samme inndelingen som i tidligere studier (Drange et al., 2021) og benytter følgende åtte hovedgrupper: 1) barnets utvikling og behov, 2) foreldreferdigheter, 3) vold i hjemmet, 4) andre forhold ved familien, 5) nedsatt funksjonsevne / barnets situasjon, 6) foreldres psykiske problem / rus, 7) høy konflikt i hjemmet og 8) foreldres sykdom og kriminalitet. En og samme melding kan inneholde flere ulike kategorier saksinnhold, da en bekymringsmelding kan ha flere årsaker eller problemstillinger som rapporteres samtidig.

Tabell 2.2 Kategorier saksinnhold i meldinger

Hovedgruppe saksinnhold	Saksinnhold
Barnets utvikling og behov	barnets psykiske problem/lidelse, rusmisbruk, relasjonsvansker, adferd, kriminelle handlinger.
Foreldreferdigheter	barnet utsatt for vanskjøtsel, foreldres manglende beskyttelse av barnet, foreldres manglende stimulering og regulering av barnet, foreldres manglende sensitivitet og følelsesmessige tilgjengelighet for barnet, foreldres manglende oppfølging av barnets behov for barnehage, skole og pedagogiske tjenester, foreldres manglende oppfølging av barnets behov for helsetjenester, foreldres manglende foreldreferdigheter
Vold i hjemmet	vold i hjemmet, barnet utsatt for fysisk mishandling, barnet utsatt for psykisk mishandling, barnet utsatt for seksuelle overgrep
Andre forhold ved familien	andre forhold ved foreldre/familien, foreldre har vedvarende økonomiske problemer
Nedsatt funksjonsevne / barnets situasjon	barnets rusmisbruk, barnets kognitive vansker, barnet har nedsatt funksjonsevne, andre forhold ved barnets situasjon, utsatt for menneskehandel
Foreldres psykiske problem / rus	foreldres psykiske problem/lidelse, foreldres rusmisbruk, foreldres kognitive vansker
Høy konflikt i hjemmet	høy grad av konflikt hjemme, konflikt mellom foreldre som ikke bor sammen
Foreldres sykdom og kriminalitet	foreldres somatiske sykdom, foreldres kriminalitet og barnet mangler omsorgsperson

Barnevernstiltak

Barnevernet har et bredt spekter av tiltak tilgjengelig for å støtte barn og familier i ulike situasjoner. Tiltakene kan være rettet mot å støtte familien i hjemmet, eller som tiltak utenfor hjemmet, avhengig av behovet og situasjonen til barnet. Dette kan omfatte alt fra forebyggende tiltak, rådgivning og støtte til mer omfattende hjelpetiltak som plassering i fosterhjem eller institusjon. Barnevernet tilpasser tiltakene etter hva som anses som best for barnets sikkerhet, helse og utvikling. Mange barn mottar flere tiltak samtidig. Tiltakene varierer i innhold og omfang og bygger på ulike grader av frivillighet avhengig av situasjonen. I tillegg er det flere barn som får hjelp over en lengre periode, ofte i form av tiltak som strekker seg over flere år, for å sikre kontinuitet og tilpasning til deres utviklingsbehov.

SSB opererer med åtte kategorier hjelpe- og omsorgstiltak: 1) institusjon, 2) fosterhjem, 3) tiltak for å styrke foreldreferdigheter, 4) tiltak for å styrke utviklingen til barnet, 5) tilsyn og kontroll, 6) nettverksarbeid / samarbeid med andre tjenester, 7) undersøkelse og behandling fra andre tjenester og 8) bolig. I de beskrivende analysene og regresjonsanalysene benyttes kun en todeling etter hjelpetiltak og omsorgstiltak, dette skyldes at det er for få observasjoner til at det er hensiktsmessig med en finere inndeling.

2.2 Variabler

Avhengige variabler

I regresjonsanalysene benytter vi fire ulike avhengige variabler (utfallsvariabler). Den første utfallsvariabelen er melding som ikke er henlagt, og som går til undersøkelse. Variabelen er kodet med 1 dersom barnet har minst én melding som ikke er henlagt og går til undersøkelse, og 0 ellers. Den andre utfallsvariabelen er barnevernstiltak. Variabelen er kodet 1 hvis barnet har en eller annen form for tiltak fra barnevernet, og 0 ellers. Det er en klar sammenheng mellom bekymringsmeldinger og påfølgende barnevernstiltak, ettersom tiltak kun kan iverksettes etter at en melding er mottatt og undersøkt. Den tredje utfallsvariabelen er varighet av tiltak. Variabelen måler antall dager med tiltak innad i et kalenderår. Et barn kan ha flere tiltak, her måles det tiltaket som har hatt lengst varighet. Den siste utfallsvariabelen er grunnskolepoeng. Grunnskolepoeng er en samlet vurdering av en elevs karakterer fra ungdomsskolen og brukes som opptaksgrunnlag til videregående skole. Poengene beregnes ved å ta gjennomsnittet av alle karakterene (summen av karakterene delt på antall karakterer) og deretter multiplisere dette tallet med 10. For eksempel vil en elev med et karaktergjennomsnitt på 4,5 få 45 grunnskolepoeng. Dersom en elev har mindre enn 8 karakterer, blir det ikke beregnet grunnskolepoeng. Disse elevene regnes i stedet i kategorien «manglende grunnskolepoeng» og må vurderes individuelt ved opptak til videregående.

Uavhengige variabler

Vi opererer med tre tidsperioder hvor koranapandemien benyttes som referanse: pandemi 2020–2021 = 0, prepanndemi 2018–2019 = 1 og postpanndemi 2022–2023 = 2. Barnets kjønn er kodet slik at gutt er 0 og jente er 1. Barnets alder er delt inn i tre grupper: 0–5 år = 0 (referansegruppe), 6–15 år = 1, og 16 år og eldre = 3. Mors alder er også kategorisert i to grupper basert på medianen, hvor alder lik eller mindre enn medianen på 41 år er kodet som 0 (referansegruppe), og alder over medianen er kodet som 1. Fars alder følger samme prinsipp, med medianen på 44 år; alder lik eller mindre enn medianen er kodet som 0 (referansegruppe), mens alder over medianen er kodet som 1. Fødeland er kategorisert i tre grupper hvor norskfødte benyttes som referansegruppe: Personer født i Norge er kodet som 0 (G0-land), personer født i Norden (unntatt Norge), EU/EFTA, Storbritannia, USA, Canada, Australia eller New Zealand er kodet som 1 (G1-land), og personer født i øvrige deler av Europa (utenom EU/EFTA og Storbritannia), Afrika, Asia, Amerika (unntatt USA og Canada), øvrige deler av Oseania samt polare områder er kodet som 2 (G2-land). For å belyse sosioøkonomiske forhold har vi benyttet et samlemål som kombinerer flere kriterier. Dette målet vurderer om begge foreldrene har utdanning på grunnskolenivå eller videregående nivå, og om husholdningens inntekt er lavere enn 60 prosent av medianinntekten. Hvis begge disse betingelsene er oppfylt, er barnet kategorisert som å ha foreldre med lav sosioøkonomisk status (SØS), kodet som 1. Hvis ikke er barnet kategorisert som å ha foreldre med høyere

SØS, kodet som 0 (referansegruppe). Barnets husholdningstype vurderes også, hvor enslig forsørger = 1, og annen husholdningstype = 0 (referansegruppe). Når det gjelder foreldre som mottar arbeidsavklaringspenger eller uføretrygd, er de kodet som 1, mens foreldre som ikke mottar disse trygdeytelsene, er kodet som 0 (referansegruppe). Barnets bosted benyttes som grunnlag for inndeling i regioner og er inndelt i tre kategorier: Oslo, Trondheim, Bergen, Stavanger og Sandnes = 0 (referansegruppe), andre tettbygde strøk = 1, og spredtbygde strøk = 2. Den første kategorien omfatter de største byene i Norge, mens kategori 1 inkluderer mindre byer og tettsteder.

2.3 Metodisk tilnærming

For å analysere sannsynligheten for melding som går til undersøkelse, og sannsynligheten for tiltak, benytter vi logistisk regresjonsanalyse. Resultatene presenteres som oddsratioer (OR), som viser hvor mye oddsene for utfallet endres når en forklaringsvariabel øker med en enhet, forutsatt at alle andre variabler holdes konstante. En OR over 1 indikerer høyere odds for utfallet sammenlignet med referansekategorien, mens en OR under 1 indikerer lavere odds. Vi presenterer også resultatene som gjennomsnittlige marginaleffekter (GME), det vil si som absolutte forskjeller i sannsynlighet. I flere av analysene inkluderer vi interaksjonsledd for å undersøke om sammenhenger varierer mellom grupper. Bruk av interaksjonsledd gjør tolkningen av OR mer komplisert, fordi OR for en variabel ikke lenger er konstant, men varierer med verdien på den andre variabelen. For å gjøre resultatene lettere å forstå har vi derfor beregnet GME, som har en mer intuitiv og direkte tolkning. GME viser den gjennomsnittlige endringen i sannsynligheten for at et utfall inntreffer, og måler forskjeller i prosentpoeng, basert på ulike kombinasjoner av verdier på interagerende variabler. For eksempel innebærer en koeffisient på 0,03 at én enhets økning i den uavhengige variabelen er assosiert med 3,0-prosentpoeng høyere sannsynlighet for bekymringsmelding ($0,03 * 100 = 3$). Koeffisientene i tabellen kan ikke tolkes som uttrykk for årsakssammenhenger. Det de derimot viser, er hvordan sannsynligheten for bekymringsmelding eller et barneverns-tiltak varierer mellom ulike verdier av ett gitt kjennetegn når vi holder alle andre variablene i modellen konstante. Vi har beregnet marginaleffektene ved bruk av *margins*-kommandoen i STATA® 18. For å undersøke om forskjellene mellom de predikerte sannsynlighetene knyttet til interaksjonsleddene er statistisk signifikante, har vi anvendt *contrast*-kommandoen.

For å undersøke i hvilken grad varigheten av tiltak påvirkes av kjennetegn ved barnet, foreldrene og tidsperioden, benytter vi negativ binomial regresjon. Denne regresjonsmodellen egner seg godt for analyser av telldata, i dette tilfellet antall dager med tiltak innenfor ett kalenderår. Denne analysen omfatter kun barn som har vært omfattet av ett eller flere tiltak i analyseperioden. Gjennomsnittlig varighet varierer betydelig mellom ulike tiltakstyper, særlig fordi det ikke skilles mellom hjelpetiltak og omsorgstiltak. Dette fører til overdispersjon i den avhengige variabelen, det vil si at variansen er høyere enn gjennom-

snittet. I slike tilfeller er negativ binomial regresjon et bedre valg enn Poisson-regresjon. Modellen estimerer logaritmen til det forventede antallet dager med tiltak. Koeffisientene rapporteres derfor på log-skala og må eksponensieres ($\exp$) for å kunne tolkes som relative endringer i forventet varighet. For å gjøre resultatene lettere å forstå har vi derfor beregnet marginale effekter. Disse viser den forventede endringen i antall dager med tiltak når vi sammenligner ulike grupper med en valgt referansegruppe.

For analysen av grunnskolepoeng benyttet vi ordinær lineær regresjon (OLS). Først gjennomførte vi modellene uten interaksjonsledd for å undersøke hovedvirkningene, før vi inkluderte interaksjonsledd for å avdekke om sammenhengene varierer mellom ulike undergrupper.

Alle analysene er gjennomført i STATA med robuste standardfeil. Dataene er strukturert som person-år, slik at hvert barn inngår som én observasjon per år. Analysene baserer seg derfor på det totale antallet observasjoner, ikke på antall unike barn.

3 Bekymringsmeldinger til barnevernet

Temaet i dette kapittelet er bekymringsmeldinger som sendes til barnevernet, dette omfatter omfanget av meldinger som registreres, hvem som sender bekymringsmelding, og årsak til at bekymringsmeldingen blir innsendt. Analysene er hovedsakelig delt inn i tre perioder, før (2018–2019), under (2020–2021) og etter (2022–2023) koronapandemien.

3.1 Mottak av bekymringsmelding

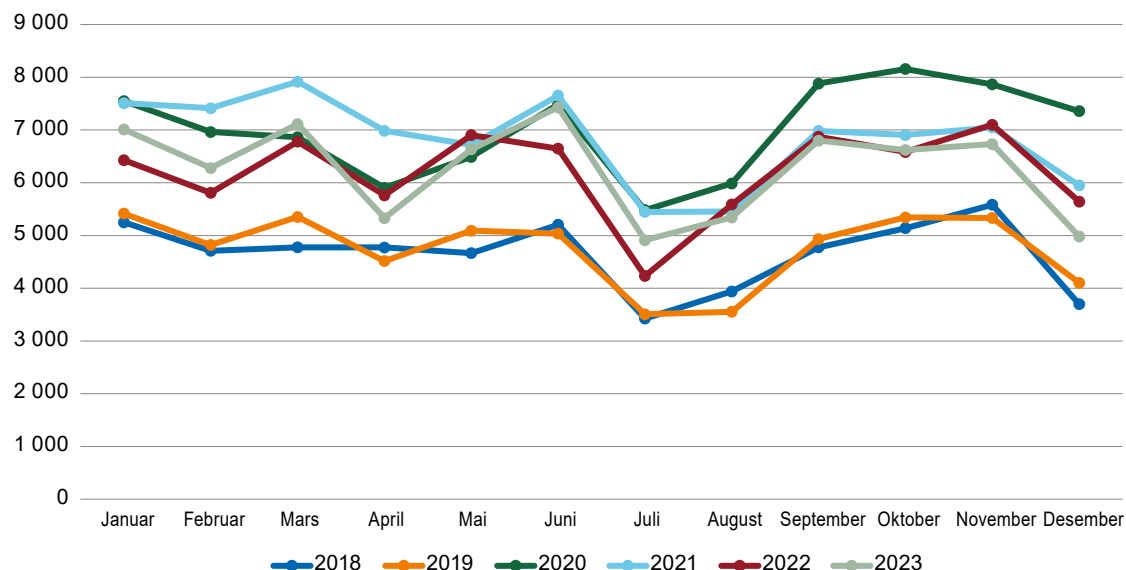
Offentlige instanser, som barnehage, skole og helsevesen, har meldeplikt dersom de er bekymret for barns utvikling eller omsorgssituasjon. Barnevernstjenesten mottar også meldinger fra blant annet familiemedlemmer, andre privatpersoner og barnet selv. Etter at barnevernet har mottatt en melding, skal det innen en uke fattes en konklusjon om hvorvidt meldingen skal følges opp med en undersøkelse, om meldingen ikke gir grunnlag for videre undersøkelse, eller om tiltak avsluttes i saken. Ett barn kan få flere meldinger registrert, og barn som allerede er omfattet av barnevernstiltak, kan få nye meldinger registrert. Det vil være variasjon i når på året bekymringsmeldinger sendes inn, for eksempel vil innsendte bekymringsmeldinger fra skole og barnehagepersonell være lavere i feriemånedene. For å fange opp slike endringer og endringer som kan knyttes til nedstengninger under koronapandemien, presenteres mål på bekymringsmeldinger etter måned for perioden 2018 til 2023. Vi bruker tre ulike mål for å fange opp eventuelle endringer i bekymringsmeldinger til barnevernet før, under og etter pandemien. De tre målene er: 1) antall registrerte meldinger etter måned i perioden 2018–2023 (figur 3.1), 2) antall barn med minst én registrert melding etter måned i perioden 2018–2023 (figur 3.2), 3) andel registrerte meldinger etter totalt antall meldinger per år, kun én melding per barn per måned (figur 3.3).

I 2020 ble det innført en ny rapporteringspraksis hos SSB hvor det ble lagt til to nye kategorier som inkluderte nye meldinger om barn med aktive saker og pågående undersøkelser. Denne endringen vil ikke påvirke resultatene hvor analyseenheten er på individnivå, eller der det benyttes kun én melding per barn. I figur 3.1 har vi likevel inkludert nye meldinger for barn med aktive saker og pågående undersøkelser for å få et innblikk i hvorvidt barnevernet mottok flere meldinger i aktive saker, eller der det allerede var opprettet undersøkelse, selv om dette innebærer at vi ikke kan sammenligne med perioden før koronapandemien.

Figur 3.1 viser antall registrerte meldinger etter måned i perioden 2018 til og med 2023, inkludert ny registreringspraksis for årene 2020 til 2023 og gammel registreringspraksis for årene 2018 og 2019. Som følge av endret registreringsordning er det flere registrerte meldinger per måned for årene 2020 til og med

2023 sammenlignet med 2018 og 2019. Under gammel registreringsordning er det ingen store avvik i antall meldinger etter måned for perioden 2018 og 2019.

Figur 3.1 Registrerte bekymringsmeldinger i perioden 2018–2023. Antall etter måned

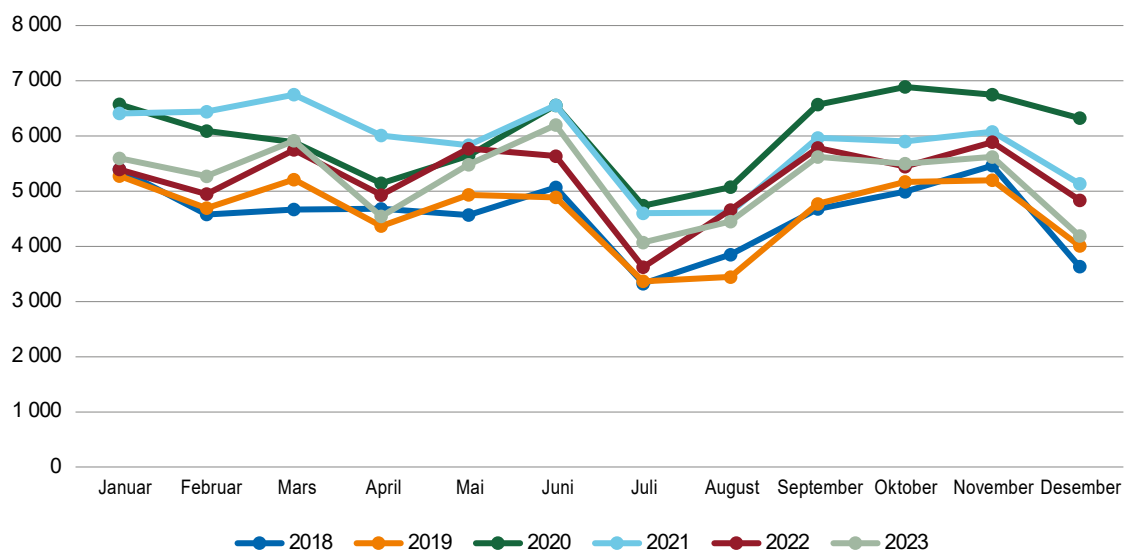

Kilde: Registerdata fra SSB

Som nevnt tidligere kan vi ikke sammenligne 2018 og 2019 med senere årganger, imidlertid er formålet å avdekke eventuelle endringer under pandemi-årene. Dette gjøres ved å se nærmere på hvorvidt antall registrerte bekymringsmeldinger følger det samme mønsteret per måned for ulike år. Fra januar til og med juni har antallet bekymringsmeldinger vært stabilt høyt med unntak av en nedgang i april for årene 2020, 2022 og 2023. Det mest markante skillet er i overgangen fra juni til feriemånedene juli og august, dette gjelder for samtlige år. Vi finner også samme tendens til at det er flere registrerte bekymringsmeldinger i november med en påfølgende markant nedgang i desember.

Det totale antallet meldinger inkluderer flere meldinger per barn og gjenspeiler dermed omfanget uavhengig av hvor mange barn som har minst én bekymringsmelding. Figur 3.2 gir et innblikk i hvorvidt koronapandemien har påvirket antallet *unike barn* som det ble innsendt en bekymringsmelding om, endringer i SSBs registreringspraksis vil dermed ikke påvirke muligheten for å sammenligne bekymringsmeldinger før, under og etter koronapandemien.

Figur 3.2 Registrerte unike barn med bekymringsmeldinger i perioden 2018–2023. Antall etter måned

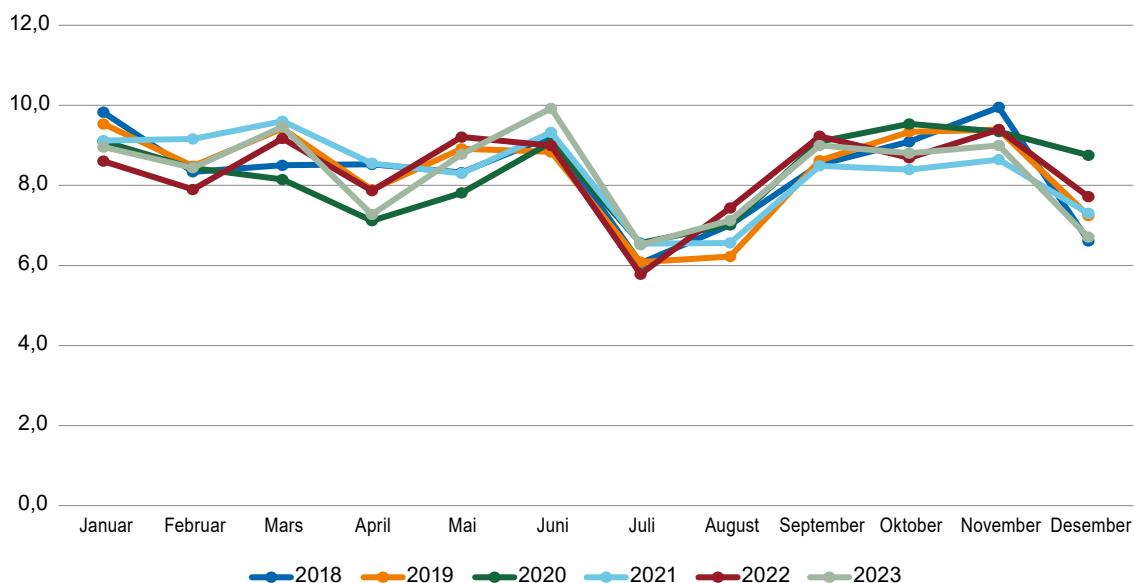
Kilde: Registerdata fra SSB

For årene 2020 til og med 2023 er antall barn med minst én registrert bekymringsmelding høyere høsten 2020 og det påfølgende halvåret inn i 2021. Denne økningen i antall bekymringsmeldinger sammenfaller med tidsperioden hvor det har vært generelle nedstengninger og redusert skoletilbud, kombinert med hjemmeskole og redusert kapasitet på grunn av sykefravær blant ansatte på helsestasjoner og i barnehage- og skolesektoren.

Antall barn med registrerte bekymringsmeldinger kan variere over tid og mellom år; slike variasjoner kan skyldes tilfeldigheter med hensyn til hvilken måned bekymringsmeldingen blir registrert, og når på året meldingen sendes inn, og dermed hvilket år de blir registrert.

I figur 3.3 har vi benyttet et mål som er mindre følsomt for årlige variasjoner av registrerte bekymringsmeldinger, men som samtidig fanger opp måneder med avvik. Målet som benyttes, er andelen registrerte meldinger, kun én melding per barn per måned, med utgangspunkt i totalt antall meldinger innenfor det samme året.

Figur 3.3 Registrerte meldinger etter totalt antall meldinger innenfor samme år. Andel etter måned.

Kilde: Registerdata fra SSB

Det generelle mønsteret er at det er et langt lavere nivå på registrerte bekymringsmeldinger i de typiske feriemånedene juli og august og i noen grad i april (påske) og desember. Fra og med mai er andelen bekymringsmeldinger økende for alle år frem til juni hvor det er en variasjon fra 9,0 prosent i 2019 til 9,9 prosent i 2023. Deretter er det et markant fall på om lag 3 prosentpoeng til juli. I feriemåneden juli var det totalt liten variasjon mellom årene. Det laveste nivået var i 2022 hvor 5,8 prosent av alle bekymringsmeldingene ble registrert, til sammenligning var 6,5 prosent det høyeste nivået som ble registrert i 2021 og 2023. Det er lite som tyder på at det var en underreportering av bekymringsmeldinger under nedstengningen i mars og april 2020. Andelen registrerte bekymringsmeldinger for mars og april i 2020 er imidlertid noe lavere enn de andre årene, henholdsvis 7,3 prosent og 7,8 prosent. Tilsvarende for de samme månedene i 2021 var 8,6 prosent og 8,8 prosent. De månedlige forskjellene i bekymringsmeldinger er små og følger samme mønster for årene 2018–2023. Dette tyder på at pandemien ikke har hatt noen tydelig påvirkning på omfanget av meldinger.

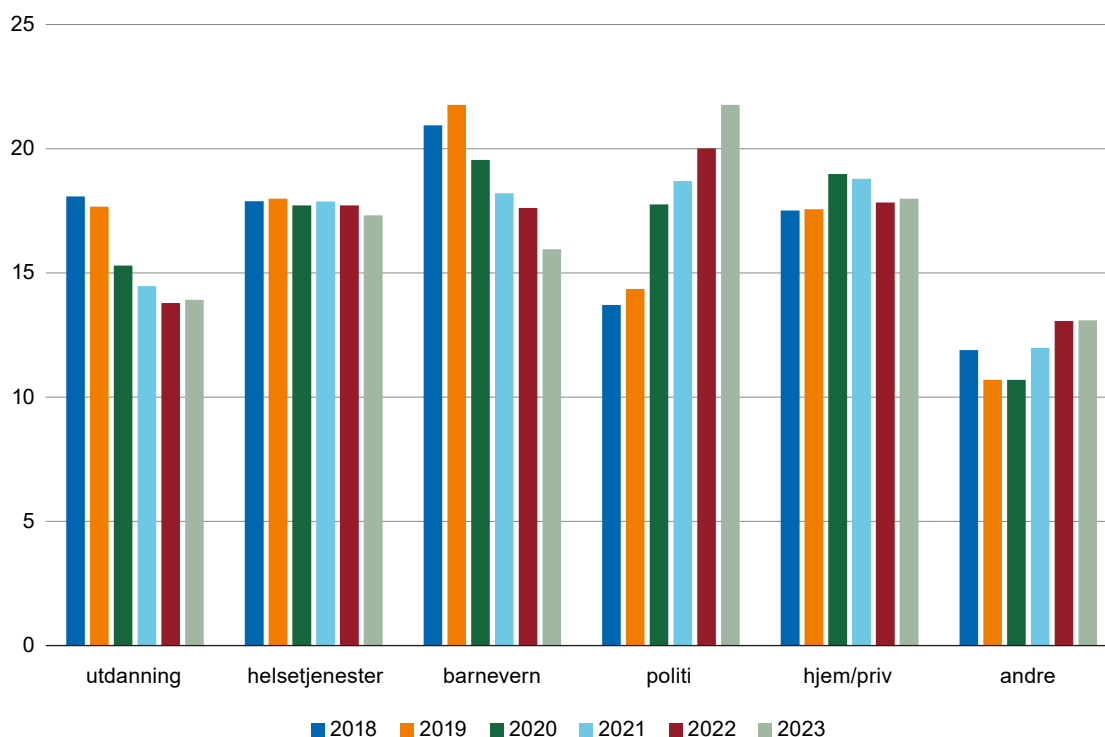
3.2 Hvem melder, og har dette endret seg over tid?

En bekymring under pandemien var at nedstengning av barnehager og skoler, hjemmeskole, sosial distansering og redusert kapasitet i helse- og velferdstjenestene skulle begrense mulighetene for å fange opp barn og unges helsetilstand, trivsel og mistanke om overgrep. Fagpersoner i barnehager og skoler skulle ha lav terskel for å kontakte barn og unge, imidlertid var mye av denne kontakten over digitale plattformer, noe som i mindre grad la til rette for fortrolige samtaler.

Smittevernsrestriksjoner og redusert kapasitet medførte at barn og unge hadde færre møtepunkter og arenaer hvor bekymringsfulle forhold og situasjoner kunne fanges opp. Samtidig viser resultatene at antall bekymringsmeldinger og antall barn med minst én bekymringsmelding var noe høyere siste halvdel av 2020 og første halvdel av 2021 (figur 3.1 og figur 3.2).

For å få et innblikk i hvorvidt det var endringer i hvem som meldte inn bekymringsmeldinger før, under eller etter koronapandemien, har vi benyttet informasjon om kategorier meldere for årene 2018 til 2023, se figur 3.4. Det eksisterer 23 kategorier meldere, disse er videre delt inn i seks hovedgrupper (se tabell 2.1 for en nærmere beskrivelse): 1) utdanningssektoren, 2) helsetjenesten, 3) barnevern, 4) politi, 5) hjem/privat og 6) andre.

Figur 3.4 Registrerte bekymringsmeldinger etter hovedgrupper av meldere i perioden 2018 til 2023. Andel etter år

Kilde: Registerdata fra SSB

Informasjon om meldere presenteres på årsbasis, likevel vil endringer av betydning innenfor ett år fanges opp når det sammenlignes med de andre årgangene. De yrkesgruppene som har tettest kontakt med barn og unge generelt, er personer som jobber innenfor utdanningssektoren, som barnehage, skole og pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT), og helsetjenestene, som helsestasjon, skolehelsetjenesten, psykisk helsevern og leger. Disse to gruppene er derfor av spesiell interesse å se nærmere på når det gjelder mulige endringer av bekymringsmeldinger før, under og etter pandemien. Andelen bekymringsmeldinger fra utdanningssektoren var lavere i 2020 (15,3 %) enn de to foregående årene, 2019 (17,7 %) og 2018 (18,1 %). Nedgangen er liten,

i tillegg reduseres andelen bekymringsmeldinger fra utdanningssektoren ytterligere i de påfølgende årene fra 2021 til 2023. Det er dermed lite som tyder på at nedgangen fra 2019 til 2020 skyldes smittevernsrestriksjoner og redusert kapasitet.

Sammenlignet med de andre hovedgruppene av meldere er andelen bekymringsmeldinger fra helsetjenestene svært stabil i perioden, i 2018 ble 17,9 prosent av bekymringsmeldingene sendt fra helsetjenestene, i 2024 var andelen på 17,3 prosent. I 2018 og 2019 kom det flest bekymringsmeldinger fra barnevernstjenestene, henholdsvis 20,9 og 21,8 prosent. De påfølgende årene var det en jevn nedgang fra 19,6 prosent i 2020 til 16,0 prosent i 2023. Denne nedgangen har dermed ingen åpenbar sammenheng med smittevernstiltak og redusert kapasitet for pandemiårene 2020 og 2021.

I analyseperioden var det en klar økning i innmeldte bekymringsmeldinger fra politiet. I 2018 ble 13,7 prosent av bekymringsmeldingene meldt av politiet, under pandemiårene var andelen på henholdsvis 17,8 og 18,7 prosent og økte ytterligere til 21,8 prosent i 2023. Denne endringen må ses i sammenheng med nedgangen i bekymringsmeldinger fra barnevernet, fra 20,9 prosent i 2018 til 16,0 prosent i 2023, og kan tyde på endringer i rapporteringsrutiner fremfor en påvirkning fra koronapandemien.²

Innmeldte bekymringsmeldinger fra kategorien «hjem/privat» inkluderer barnet selv, familie og andre privatpersoner. Andelen innmeldte bekymringsmeldinger fra denne gruppen har holdt seg relativt stabil i perioden, imidlertid er andelen noe høyere i 2020 (19 %) og 2021 (18,9 %) sammenlignet med de andre årene hvor andelen var drøyt 17 prosent. Kategorien «annet» inkluderer mange kategorier meldere, for eksempel krisesenter, asylmottak, idrettslag og anonyme, av den grunn er endringer i bekymringsmeldinger for denne gruppen mindre relevant i denne sammenhengen.

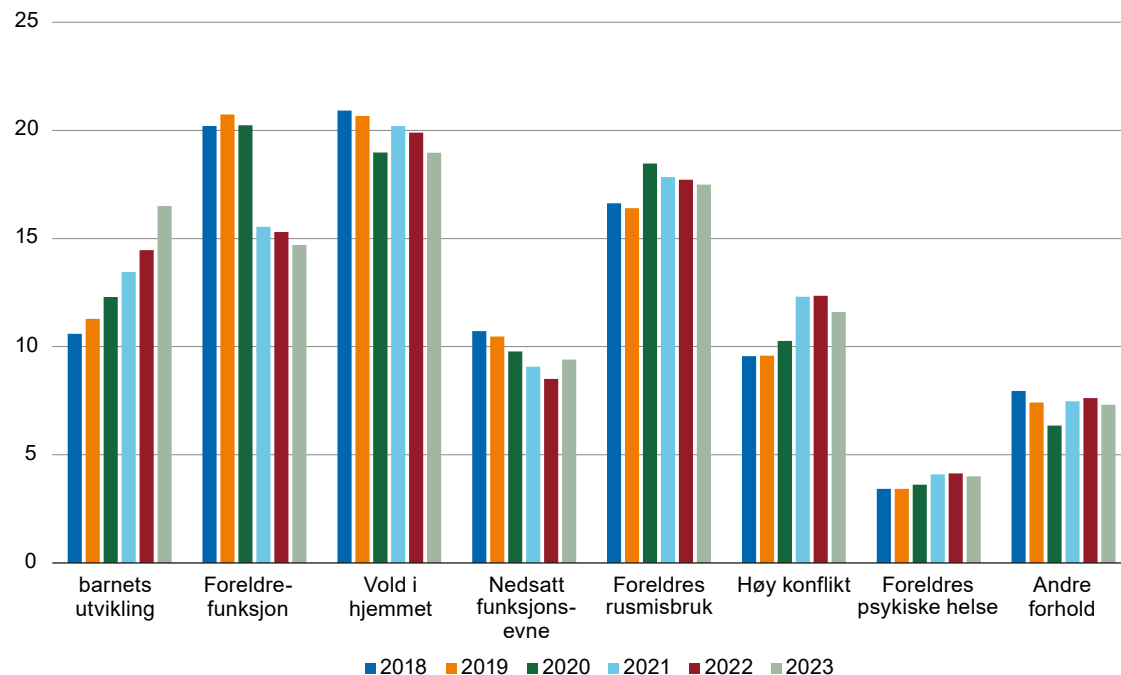
3.3 Årsak til bekymringsmelding

For alle meldinger som sendes til barnevernet, registreres saksinnhold som viser til årsaken bak bekymringsmeldingen. En og samme melding kan inneholde flere årsaker og problemstillinger som rapporteres samtidig, og dermed flere kategorier saksinnhold. Kodelisten for saksinnhold i meldinger til barnevernet har endret seg siden 2018 ved at enkelte kategorier har blitt mer nyansert gjennom oppdeling i flere og nye underkategorier. I tillegg har helt nye kategorier blitt lagt til. Frem til og med 2021 var det 19 kategorier saksinnhold, mens den nyeste versjonen fra 2023 hadde 28 kategorier. Vi har tatt utgangspunkt i versjonen fra 2021 og har videre delt inn i de samme åtte kategoriene som Drange et al. (2021). De fleste kategoriene for saksinnhold kan reverseres til 2021-versjonen, helt nye kategorier, som «barn utsatt for menneskehandel», er inkludert i kategorien «andre forhold». De åtte hovedgruppene som benyttes,

2 [Politi og barnevern - nasjonale retningslinjer for samhandling | Bufdir](#)

er: 1) barnets utvikling og behov, 2) foreldreferdigheter, 3) vold i hjemmet, 4) andre forhold ved familien, 5) nedsatt funksjonsevne / barnets situasjon, 6) foreldres psykiske problem / rus, 7) høy konflikt i hjemmet og 8) foreldres sykdom og kriminalitet. En fullstendig dokumentasjon på de ulike versjonene av kodeliste for saksinnhold i meldinger til barnevernet finnes på hjemmesidene til SSB.³

Figur 3.5 Registrerte bekymringsmeldinger etter saksinnhold i perioden 2018–2023.
Andel etter år

Kilde: Registerdata fra SSB

Kategorien «barnets utvikling og behov» inkluderer om barnet har psykiske lidelser, rusmisbruk, adferdsproblemer eller kriminalitet som årsaker til meldingen. For denne kategorien har det vært en jevn økning fra 10,6 prosent i 2018 til 16,5 prosent i 2023. Med utgangspunkt i den beskrivende statistikken er det ikke noe som tyder på at koronapandemien har påvirket denne økningen. Samtidig, om vi sammenligner med hvem som melder inn til barnevernet (figur 3.4), har andelen meldinger fra politiet økt i samme periode. Med utgangspunkt i de tilgjengelige datakildene vi benytter, og empirisk strategi er det ikke grunnlag for å fremme mulige årsaker som ligger bak økningen i bekymringsmeldinger under kategorien «barnets utvikling» og økningen i bekymringsmeldinger fra politiet.

I kategorien «foreldreferdigheter» inkluderes forhold som manglende beskyttelse, stimulering og regulering av barnet, manglende sensitivitet og følelsesmessig tilgjengelighet og oppfølging av barnets behov for barnehage og skole.

3 <https://www.ssb.no/klass/klassifikasjoner/478/versjon/2746/koder/> <https://www.ssb.no/klass/klassifikasjoner/478/versjon/1296>

I perioden 2018 til 2020 var det drøyt 20 prosent av meldingene til barnevernet som ble registrert med manglende foreldreferdigheter. Fra og med 2021 var andelen meldinger med foreldreferdigheter som årsak på om lag 15 prosent; dette tilsvarer en nedgang på 4,7 prosentpoeng. Denne nedgangen er betydelig, men i og med at nivået er stabilt lavere i de tre påfølgende årene, er det mer sannsynlig at det er andre forhold enn koronapandemien som har påvirket denne nedgangen.

Hvis vi ser på hele perioden 2018–2023, er vold i hjemmet den mest vanlige årsaken for bekymringsmeldinger til barnevernet. Andelen har ligget ganske stabilt på rundt 20 prosent, visuelt kan det se ut som om 2020 og 2023 er noe lavere, men andelen for disse årene er kun 1 prosentpoeng lavere. Resultatene gir dermed ingen grunn til å anta at pandemien har ført til mer vold i hjemmet, eller at det har vært en underreportering av vold i hjemmet under pandemien. Andelen meldinger som skyldes foreldrenes rusmisbruk, har vært ganske stabil i perioden. For 2018 og 2019 var andelen på rundt 16,5 prosent, denne økte til 18,5 prosent i 2020. Denne økningen er marginal og kan ikke tilskrives noen påvirkning fra pandemien.

Andelen meldinger hvor høyt konfliktnivå hos foreldrene registreres som årsak, var rundt 10 prosent i perioden 2018 til 2020. Andelen var noe høyere for årene 2021 til 2023, rundt 12 prosent, men endringen er svært liten og tallene for usikre til at dette kan tilskrives pandemien. Andelen meldinger hvor foreldrenes psykiske helse oppgis som årsak, har vært på om lag 4 prosent og stabil i hele perioden.

4 Undersøkelser av bekymringsmeldinger

Barnevernstjenesten har rett og plikt til å starte en undersøkelse dersom det er behov for å undersøke barnets situasjon nærmere. I de tilfellene hvor det iverksettes en undersøkelse, skal denne som hovedregel gjennomføres innen tre måneder, for særskilte tilfeller kan det søkes om utsettelse inntil seks måneder. Undersøkelsen innebærer samtaler med barnet, foresatte og eventuelt andre relevante instanser. I dette kapittelet undersøker vi i hvilken grad koronapandemien kan ha påvirket antallet bekymringsmeldinger som går til undersøkelse, gjennomsnittlig undersøkelsestid og tiltak.

4.1 Bekymringsmeldinger som går videre til undersøkelse

Tabell 4.1 gir en oversikt over antall bekymringsmeldinger som går til undersøkelse, og gjennomsnittlig undersøkelsestid (antall dager) per år i perioden 2018–2023. Tabellen kan inneholde flere undersøkelser per barn og gjenspeiler dermed ikke nødvendigvis antallet unike barn. Antall bekymringsmeldinger som gikk til undersøkelse, har hatt en klar nedadgående trend fra 2018, med 46 867 meldinger, til 31 646 i 2023. Fra og med 2018 til og med 2020 er nedgangen relativt liten, deretter er det for hvert år en klar nedgang i antall undersøkelser. Den gjennomsnittlige undersøkelsestiden, målt i antall dager, endres i liten grad i perioden fra 2018 til 2023. I pandemiårene 2020 og 2021 ble det gjennomsnittlig brukt 69,5 og 69,9 dager per undersøkelse. Dette var lavere enn de andre årene, samtidig er forskjellene små. Sammenlignet med 2023, året hvor gjennomsnittlig antall dager var høyest, var undersøkelsestiden på 73,7 dager.

Tabell 4.1 Bekymringsmeldinger som går til undersøkelse. Antall og gjennomsnittlig undersøkelsestid (dager) etter år

År	Antall bekymringsmeldinger til undersøkelse	Gjennomsnittlig undersøkelsestid
2018	46 867	72,7
2019	46 501	71,3
2020	45 227	69,5
2021	41 657	69,9
2022	35 642	71,4
2023	31 646	73,7

For å få innblikk i hvilke forhold som kan påvirke om en melding går til undersøkelse, har vi benyttet logistisk regresjon for å undersøke sammenhenger mellom ulike bakgrunnsvariabler og sannsynligheten for at en melding går til videre undersøkelse. I det følgende omtales bekymringsmeldinger som har gått videre til undersøkelse i barnevernet, som *meldinger med undersøkelse*.

Først kommenterer vi analysemodellen uten interaksjoner, der resultatene presenteres både som oddsforhold (relative forskjeller) og som marginaleffekter (absolutte forskjeller). Deretter går vi videre til å kommentere resultatene fra interaksjonsmodellen. Til slutt diskuterer vi forskjeller i de predikerte sannsynlighetene og vurderer om interaksjonene er statistisk signifikante. Analysene er gjennomført med logistisk regresjon i Stata 18. Marginaleffektene er beregnet ved hjelp av *margins-kommandoen*, og for å teste om forskjellene mellom de predikerte sannsynlighetene ved interaksjonsleddene er statistisk signifikante, er *contrast-kommandoen* benyttet. Dataene er organisert som person-år, der hvert barn inngår som én observasjon per år. Sammenhengen mellom bakgrunnsvariablene og utfall er beregnet for hvert år. Dette innebærer at analysene baserer seg på det totale antallet observasjoner i analysen i undersøkelsesperioden, og ikke antallet unike barn.

Resultatene presenteres som oddsratioer (OR), som viser hvor mye oddsene for utfallet endres når en forklaringsvariabel øker med en enhet, forutsatt at alle andre variabler holdes konstante (tabell 4.2). En OR over 1 indikerer høyere odds for utfallet sammenlignet med referansekategorien, mens en OR under 1 indikerer lavere odds. I analysene inkluderer vi interaksjonsledd, for eksempel mellom tidsperiode og lav SØS. Bruk av interaksjonsledd gjør tolkningen av OR mer komplisert, fordi OR for en variabel ikke lenger er konstant, men varierer med verdien på den andre variabelen. For å gjøre resultatene lettere å forstå har vi derfor beregnet gjennomsnittlige marginaleffekter (GME), som har en mer intuitiv og direkte tolkning (tabell 4.3). GME viser den gjennomsnittlige endringen i sannsynligheten for at et utfall inntreffer, og måler forskjeller i prosentpoeng, basert på ulike kombinasjoner av verdier på interagerende variabler. I tolkningen av tabellene med interaksjoner fokuserer vi på resultatene fra GME. Hvorvidt en marginaleffekt er stor eller liten, avhenger av utfallets baseline-sannsynlighet, altså hvor sannsynlig det er at utfallet skal inntreffe i utgangspunktet (Wooldridge, 2020).

Tabell 4.2 viser resultatene fra den logistiske regresjonen presentert som oddsratioer (OR), hvor den avhengige variabelen har verdien 1 hvis utfallet er at en bekymringsmelding går videre til undersøkelse. Utvalget består av alle barn født i perioden 1997–2001, også de som ikke har fått en bekymringsmelding registrert, eller som tidligere er omfattet av barnevernstiltak. Disse utgjør referansegruppen. Tabell 4.3 viser resultater fra den logistiske regresjonsmodellen, uttrykt som gjennomsnittlige marginaleffekter (GME). Tallene angir hvor mange prosentpoeng sannsynligheten for at et barn får en melding med undersøkelse, endres, avhengig av ulike kjennetegn ved barna og deres foreldre, gitt at alle andre faktorer holdes konstante.

Resultatene fra den logistiske regresjonsanalysen viser at det var noe lavere odds for melding i 2018–2019 (OR = 0,912) og 2022–2023 (OR = 0,90) sammenlignet med 2020–2021. Dette tilsvarer forskjeller på henholdsvis 0,23 og 0,26 prosentpoeng. Resultatet er signifikant ($P < 0,05$), men forskjellen

i sannsynlighet for melding som fører til undersøkelse før, under og etter pandemien, er veldig liten. Videre viser tabellen at jenter har noe lavere odds (OR = 0,94) for å ha melding med undersøkelse enn gutter. Dette tilsvarer en forskjell på 0,16 prosentpoeng på en absolutt skala. Barn i alderen 6 til 15 år har høyere odds (OR = 1,14), mens ungdom 16 år og eldre har betydelig lavere odds (OR = 0,29) enn referansegruppen (barn i alderen 0 til 5 år). Sammenlignet med den yngste aldersgruppen tilsvarer dette en forskjell på 0,42 prosentpoeng for den mellomste aldersgruppen og en forskjell på 2,27 prosentpoeng for den eldste aldersgruppen. Barn av foreldre som er yngre enn medianalderen (mor = 41 år og far = 45 år), har lavere odds for melding med undersøkelse, dette gjelder både mor (OR = 0,69) og far (OR = 0,96). Dette tilsvarer forskjeller på henholdsvis 0,90 og 0,09 prosentpoeng. Det er viktig å være oppmerksom på at årsaker til at en melding går til undersøkelse og deretter vurdering av foreldres omsorgsevne, er komplekse og sammensatte. De forklaringsvariablene som inngår i analysen, representerer kun enkelte aspekter og må derfor tolkes med forsiktighet, særlig når de vurderes enkeltvis. Overordnet viser resultatene at alder til foreldre, målt som yngre eller eldre enn medianalderen, har liten betydning for utfallet. Vi har testet ut flere inndelinger av alderskategorier og alder som kontinuerlig variabel uten at resultatene endres. En forklaring er at foreldrenes alder i seg selv har mindre betydning, det er sammensetningen av en rekke andre forhold som kan være avgjørende.

For å få et innblikk i mulige forhold som kan ha betydning, kontrolleres det for kjennetegn ved foreldre, som fødeland, aleneforsørgeransvar, sosioøkonomiske forhold samt om de mottar uføretrygd eller arbeidsavklaringspenger (AAP). Fødeland⁴ består av de tre kategoriene G0, G1 og G2. Barn av foreldre som er født utenfor Norge, og spesielt der foreldrene er født i G2-land, har høyere odds for melding med undersøkelse, dette gjelder både mor (OR = 1,77) og far (OR = 1,16). Dette tilsvarer en forskjell på henholdsvis 1,6 og 0,4 prosentpoeng. Mors fødeland ser ut til å ha større betydning enn fars, og vi har derfor valgt å bruke mors fødeland som utgangspunkt i analysene der vi undersøker interaksjonen mellom fødeland og tidsperiode.

4 G0 for personer født i Norge; G1 for personer født i Norden (utenom Norge), EU/EFTA, Storbritannia, USA, Canada, Australia eller New Zealand; og G2 for personer født i øvrige deler av Europa (utenom EU/EFTA og Storbritannia), Afrika, Asia, Amerika (utenom USA og Canada), øvrige deler av Oseania samt polare områder.

Tabell 4.2: Odds ratio (OR) fra logistisk regresjon for sannsynlighet for undersøkelse etter bekymringsmelding. Antall person-år = 8 223 074

Variabel	Odds ratio	Std. feil	p-verdi	95 % konfidensintervall
Kjønn (ref: gutt)				
Jente	0,936	0,0041	p < 0,05	[0,928 – 0,945]
Aldergruppe (ref: 0–5 år)				
6–15 år	1,140	0,0065	p < 0,05	[1,127 – 1,153]
16 år og eldre	0,292	0,0029	p < 0,05	[0,286 – 0,297]
Mors alder (ref: ≤ median)				
> median alder	0,689	0,0046	p < 0,05	[0,680 – 0,698]
Mors fødeland (ref: Norge)				
G1-land	1,221	0,0123	p < 0,05	[1,197 – 1,245]
G2-land	1,766	0,0145	p < 0,05	[1,738 – 1,794]
Fars alder (ref: ≤ median)				
> median alder	0,963	0,0062	p < 0,05	[0,951 – 0,975]
Fars fødeland (ref: Norge)				
G1-land	1,094	0,0107	p < 0,05	[1,073 – 1,115]
G2-land	1,160	0,0098	p < 0,05	[1,141 – 1,179]
Enslig forsørger (ref: nei)				
Ja	2,921	0,0145	p < 0,05	[2,893 – 2,950]
Lav SØS (ref: nei)				
Ja	2,251	0,0125	p < 0,05	[2,227 – 2,276]
AAP/Ufør (ref: nei)				
Ja	2,259	0,0111	p < 0,05	[2,238 – 2,281]
Region (ref: Oslo, Bergen, Trondhjem, Stavanger/Sandnes)				
Tettbygd	1,066	0,0061	p < 0,05	[1,054 – 1,078]
Spredtbygd	1,113	0,0085	p < 0,05	[1,096 – 1,130]
Tidsperiode (ref: 2020–2021)				
2018–2019	0,912	0,0049	p < 0,05	[0,903 – 0,922]
2022–2023	0,902	0,0049	p < 0,05	[0,892 – 0,912]
Konstantledd	0,0133	0,0001	p < 0,05	[0,0131 – 0,0135]

Tabell 4.3: Gjennomsnittlige marginale effekter (GME). Viser sannsynligheten for undersøkelse etter bekymringsmelding, beregnet på grunnlag av logistisk regresjon (jf. tabell 4.2). Antall person-år = 8 223 074

Variabel	GME	Std. feil	p-verdi	95 % konfidensintervall
Kjønn (ref: gutt)				
Jente	-0,0016	0,0001	p < 0,05	[-0,0019 – -0,0014]
Aldergruppe (ref: 0–5 år)				
6–15 år	0,0042	0,0002	p < 0,05	[0,0039 – 0,0046]
16 år og eldre	-0,0227	0,0002	p < 0,05	[-0,0230 – -0,0223]
Mors alder (ref: ≤ median)				
> median alder	-0,0091	0,0002	p < 0,05	[-0,0094 – -0,0088]
Mors fødeland (ref: Norge)				
G1-land	0,0048	0,0003	p < 0,05	[0,0043 – 0,0053]
G2- land	0,0162	0,0003	p < 0,05	[0,0157 – 0,0168]
Fars alder (ref: ≤ median)				
> median alder	-0,0009	0,0002	p < 0,05	[-0,0013 – -0,0006]
Fars fødeland (ref: Norge)				
G1-land	0,0023	0,0003	p < 0,05	[0,0018 – 0,0028]
G2- land	0,0038	0,0002	p < 0,05	[0,0034 – 0,0043]
Enslig forsørger (ref: nei)				
Ja	0,0351	0,0002	p < 0,05	[0,0347 – 0,0355]
Lav SØS (ref: nei)				
Ja	0,0189	0,0001	p < 0,05	[0,0186 – 0,0191]
AAP/Ufør (ref: nei)				
Ja	0,0244	0,0002	p < 0,05	[0,0240 – 0,0247]
Region (ref: Oslo, Trondhjem, Bergen, Stavanger/Sandnes)				
Tettbygd	0,0016	0,0001	p < 0,05	[0,0013 – 0,0018]
Spredtbygd	0,0027	0,0002	p < 0,05	[0,0023 – 0,0031]
Tidsperiode (ref: 2020–2021)				
2018–2019	-0,0023	0,0001	p < 0,05	[-0,0026 – -0,0021]
2022–2023	-0,0026	0,0001	p < 0,05	[-0,0029 – -0,0023]

Barn av foreldre som er enslige forsørgere (OR = 2,92), har lav SØS (OR = 2,25) og er uføre eller på arbeidsavklaringspenger (OR = 2,26), har høyere odds for å ha melding med undersøkelse. Barn av enslig forsørger har 3,5 prosentpoeng høyere sannsynlighet for å ha en melding med undersøkelse sammenlignet med barn som ikke vokser opp med aleneforsørger. For å belyse betydningen av sosioøkonomiske forhold har vi benyttet et samlemål som kombinerer følgende kriterier: Begge foreldre har utdanning på grunnskolenivå eller videregående nivå, og husholdningens inntekt er lavere enn 60 prosent av medianinntekten. På bakgrunn av dette er barna inndelt i grupper etter foreldre med lav eller høy SØS. Barn som bor i husholdninger med lav SØS, har 1,9 prosentpoeng høyere sannsynlighet for melding med undersøkelse sammenlignet med barn som bor i husholdninger med høy SØS. Videre viser

resultatene at barn som har minst én forelder som mottar uføretrygd eller arbeidsavklaringspenger (AAP), har 2,4 prosentpoeng høyere sannsynlighet for å ha en melding med undersøkelse sammenlignet med barn av foreldre som ikke mottar slike ytelser. Barn i tettbygde (OR = 1,07) eller spredtbygde (OR = 1,11) områder har noe høyere odds for melding med undersøkelse sammenlignet med barn som bor i Oslo, Bergen, Trondheim eller Stavanger og Sandnes. Målt på en absolutt skala utgjør dette henholdsvis 0,15 og 0,3 prosentpoeng. Oddsen for at melding går til undersøkelse er noe lavere i perioden 2018–2019 (OR = 0,91) og 2022–2023 (OR = 0,90) enn i referanseperioden under pandemien (2020–2021). Dette tilsvarer en absolutt forskjell på 0,2 prosentpoeng. Alle rapporterte oddsratioer (OR) og marginaleffekter omtalt over er statistisk signifikante ($p < 0,05$).

Betydningen av sårbarhetsfaktorer i ulike tidsperioder

Et av formålene med denne studien er å undersøke hvorvidt sammenhengen mellom ulike sårbarhetsfaktorer og sannsynligheten for at en melding går videre til undersøkelse, har blitt påvirket av koronapandemien. For å analysere dette har vi inkludert flere interaksjonsledd i modellen, noe som gjør det mulig å vurdere om betydningen av ulike sårbarhetsfaktorer, som lav sosioøkonomisk status, aleneforsørgerstatus, innvandrerbakgrunn samt mottak av uføretrygd eller arbeidsavklaringspenger, varierer på tvers av tidsperioder.

Mors fødeland

Vi skal nå presentere resultatene fra analysen der vi har inkludert et interaksjonsledd mellom mors fødeland og tidsperiode. Analysen undersøker om sammenhengen mellom mors fødeland (Norge, G1-land, G2-land) og sannsynligheten for at en melding går videre til undersøkelse, varierer over tid, mellom tre perioder: 2018–2019, 2020–2021 (referansekategori) og 2022–2023. Formålet med interaksjonen i analysemodellen er å undersøke om forskjeller i sannsynlighet for melding varierer signifikant over tid mellom barn med mødre fra ulike landbakgrunner.

I perioden 2018–2019 var sannsynligheten for at en melding førte til undersøkelse, 2,26 prosent for barn av mødre født i Norge (G0-land), 2,66 prosent for barn av mødre fra G1-land og 4,00 prosent for barn av mødre fra G2-land. I pandemiårene 2020–2021 økte sannsynligheten til henholdsvis 2,49 prosent for G0-land, 2,99 prosent for G1-land og 4,19 prosent for G2-land. I perioden 2022–2023 sank sannsynligheten til 2,28 prosent for barn med mødre født i Norge, 2,82 prosent for G1-land og 3,70 prosent for G2-land (tabell 4.4a).

Tabell 4.4a: Gjennomsnittlige marginale effekter (GME). Sannsynlighet for undersøkelse etter bekymringsmelding, interaksjon mellom mors fødeland og tidsperiode. Basert på logistisk regresjon. Antall person-år = 8 223 074

Variabel	GME	Std. feil	p-verdi	95 % konfidensintervall
2018–2019	0,0263	0,0001	$p < 0,05$	[0,0261 – 0,0265]
2020–2021	0,0286	0,0001	$p < 0,05$	[0,0284 – 0,0288]
2022–2023	0,0260	0,0001	$p < 0,05$	[0,0258 – 0,0262]
Mors fødeland				
Norge	0,0234	0,0001	$p < 0,05$	[0,0233 – 0,0236]
G1-land	0,0282	0,0002	$p < 0,05$	[0,0277 – 0,0287]
G2-land	0,0397	0,0002	$p < 0,05$	[0,0392 – 0,0402]
2018–2019 × Norge	0,0226	0,0001	$p < 0,05$	[0,0223 – 0,0228]
2018–2019 × G1-land	0,0266	0,0004	$p < 0,05$	[0,0259 – 0,0274]
2018–2019 × G2-land	0,0400	0,0003	$p < 0,05$	[0,0394 – 0,0406]
2020–2021 × Norge	0,0249	0,0001	$p < 0,05$	[0,0247 – 0,0251]
2020–2021 × G1-land	0,0299	0,0004	$p < 0,05$	[0,0291 – 0,0306]
2020–2021 × G2-land	0,0419	0,0003	$p < 0,05$	[0,0413 – 0,0426]
2022–2023 × Norge	0,0228	0,0001	$p < 0,05$	[0,0226 – 0,0230]
2022–2023 × G1-land	0,0282	0,0004	$p < 0,05$	[0,0275 – 0,0290]
2022–2023 × G2-land	0,0370	0,0003	$p < 0,05$	[0,0364 – 0,0376]

I vedlegg 4.4b bruker vi contrast-kommandoen i Stata for å undersøke om forskjellene i sannsynligheten for melding med undersøkelse mellom barn med mor fra ulike landbakgrunner og tidsperiodene er statistisk signifikante. For barn med mødre fra G2-land sammenlignet med referansegruppen var forskjellen 0,04 prosentpoeng høyere i 2018–2019 enn i 2020–2021, resultatet er ikke signifikant (se vedlegg 4.4b). I 2022–2023 var forskjellen derimot 0,29 prosentpoeng lavere enn i 2020–2021, noe som er statistisk signifikant ($p < 0,05$). Vi fant ingen signifikante endringer over tid mellom barn med G1-mødre og norskfødte mødre (se vedlegg 4.4b). Overordnet sett tyder dette på at forskjellen mellom barn med mødre født utenfor Norge og barn med mødre født i Norge har vært relativt stabil over tid.

Enslig forsørgeransvar

I tabell 4.5a gjengis resultatene for interaksjonen mellom enslig forsørger-status og tidsperiode. Her undersøker vi om det å være aleneforsørger øker sannsynligheten for melding med undersøkelse, og om forskjellen mellom de to gruppene varierer signifikant over tid. I perioden 2018–2019 var sannsynligheten for undersøkelse 1,94 prosent for barn i andre husholdninger og 5,54 prosent for barn av enslige forsørgere. Under pandemien i 2020–2021 økte dette til henholdsvis 2,12 prosent og 6,2 prosent. I perioden etter pandemien, 2022–2023, sank sannsynligheten til 2,01 prosent for andre husholdninger og til 5,74 prosent for enslige forsørgere.

Tabell 4.5a: Gjennomsnittlige marginale effekter (GME). Sannsynlighet for undersøkelse etter bekymringsmelding. Interaksjon mellom enslig forsørgeransvar og tidsperiode. Basert på logistisk regresjon. Antall person-år = 8 223 074

Gruppe	GME	Std. feil	p-verdi	95 % konfidensintervall
2018–2019	0,0257	0,0001	$p < 0,05$	[0,0256 – 0,0259]
2020–2021	0,0285	0,0001	$p < 0,05$	[0,0284 – 0,0287]
2022–2023	0,0267	0,0001	$p < 0,05$	[0,0265 – 0,0269]
Andre forsørgere	0,0202	0,0001	$p < 0,05$	[0,0201 – 0,0203]
Enslig forsørger	0,0585	0,0002	$p < 0,05$	[0,0581 – 0,0589]
2018–2019 × andre	0,0194	0,0001	$p < 0,05$	[0,0192 – 0,0195]
2018–2019 × enslig	0,0554	0,0003	$p < 0,05$	[0,0548 – 0,0560]
2020–2021 × andre	0,0212	0,0001	$p < 0,05$	[0,0210 – 0,0214]
2020–2021 × enslig	0,0627	0,0003	$p < 0,05$	[0,0620 – 0,0633]
2022–2023 × andre	0,0201	0,0001	$p < 0,05$	[0,0199 – 0,0203]
2022–2023 × enslig	0,0574	0,0003	$p < 0,05$	[0,0568 – 0,0581]

I vedlegg 4.5b bruker vi contrast-kommandoen i Stata for å undersøke om forskjellene i sannsynligheten for melding med undersøkelse mellom barn med og uten aleneforsørger i de ulike tidsperiodene er statistisk signifikante. Resultatene viser at forskjeller i melding med undersøkelse er avhengig av om barnet bor med en enslig forsørger eller ikke. Barn med enslige forsørgere har høyere sannsynlighet for å få en melding undersøkt enn barn som ikke har enslig forsørger, denne forskjellen er på 3,83 prosentpoeng ($p < 0,05$). Videre viser resultatene at forskjellen mellom disse to gruppene var lavere i periodene før og etter pandemien enn under pandemien. For 2018–2019 var sannsynligheten for undersøkelse blant barn med enslige forsørgere 0,54 prosentpoeng lavere enn i pandemiperioden ($p < 0,05$) og tilsvarende 0,41 prosentpoeng lavere i 2022–2023 ($p < 0,05$). Resultatene tyder på at det å bo med en enslig forsørger har en sammenheng med høyere sannsynlighet for melding med undersøkelse, og at denne sammenhengen er noe sterkere under pandemi-årene, noe som kan skyldes en ekstra belastning i denne perioden. Det er imidlertid viktig å understreke at endringene i forskjellen mellom disse to gruppene over tid er relativt beskjeden.

Sosioøkonomisk status

Vi skal nå presentere resultatene fra modellen der vi har inkludert et interaksjonsledd mellom SØS og tidsperiode. Vi undersøker om forskjellen mellom barn av foreldre med lav SØS og referansegruppen (barn av foreldre med høy SØS) har endret seg signifikant i perioden 2018–2019 og 2022–2023 sammenlignet med 2020–2021. Analysene viser at barn av foreldre med lav SØS har høyere sannsynlighet for at meldinger går til undersøkelse, sammenlignet med barn av foreldre med høy SØS. I perioden 2018–2019 var sannsynligheten 1,48 prosent for barn med høy SØS og 3,53 prosent for barn med lav SØS. I pandemiperioden 2020–2021 økte sannsynligheten til 1,56 prosent blant barn

med høy SØS og 3,98 prosent blant barn med lav SØS. I perioden etter pandemien (2022–2023) sank sannsynligheten til 1,43 prosent for høy SØS og 3,75 prosent for lav SØS (tabell 4.6a).

Tabell 4.6a: Gjennomsnittlige marginale effekter (GME). Sannsynlighet for undersøkelse etter bekymringsmelding. Interaksjon mellom SØS og tidsperiode. Basert på logistisk regresjon. Antall person-år = 8 223 074

Variabel	GME	Std. feil	p-verdi	95 % konfidensintervall
2018–2019	0,0258	0,0001	$p < 0,05$	[0,0256 – 0,0260]
2020–2021	0,0285	0,0001	$p < 0,05$	[0,0283 – 0,0287]
2022–2023	0,0268	0,0001	$p < 0,05$	[0,0266 – 0,0270]
Høy SØS	0,0149	0,0001	$p < 0,05$	[0,0148 – 0,0150]
Lav SØS	0,0376	0,0001	$p < 0,05$	[0,0374 – 0,0377]
2018–2019 × høy SØS	0,0148	0,0001	$p < 0,05$	[0,0145 – 0,0150]
2018–2019 × lav SØS	0,0353	0,0001	$p < 0,05$	[0,0351 – 0,0356]
2020–2021 × høy SØS	0,0156	0,0001	$p < 0,05$	[0,0154 – 0,0158]
2020–2021 × lav SØS	0,0398	0,0002	$p < 0,05$	[0,0394 – 0,0401]
2022–2023 × høy SØS	0,0143	0,0001	$p < 0,05$	[0,0141 – 0,0145]
2022–2023 × lav SØS	0,0375	0,0002	$p < 0,05$	[0,0372 – 0,0379]

I vedlegg 4.6b bruker vi contrast-kommandoen i Stata for å undersøke om forskjellene i sannsynligheten for melding med undersøkelse mellom barn med høy og lav SØS i de ulike tidsperiodene er statistisk signifikante. Resultatene viser at sammenlignet med pandemiårene 2020–2021 er sannsynligheten for at meldinger går til undersøkelse, lavere i både 2018–2019 og 2022–2023, med nedgang på henholdsvis 0,27 og 0,18 prosentpoeng ($p < 0,05$). Barn fra familier med lav SØS har høyere sannsynlighet for å få en melding undersøkt enn barn fra familier med høy SØS, med en forskjell på 2,27 prosentpoeng ($p < 0,05$). Dette viser at SØS er en prediktor for melding med undersøkelse. Interaksjonsleddene indikerer at forskjellen mellom lav og høy SØS var noe mindre i 2018–2019, da sannsynligheten til de med lav SØS var 0,36 prosentpoeng lavere enn i pandemiårene ($p < 0,05$), og tilsvarende 0,09 prosentpoeng lavere i 2022–2023 ($p < 0,05$) (vedlegg 4.6b). Dette tyder på at forskjellene etter SØS var tydeligst under pandemien, men har blitt noe redusert i etterkant. Oppsummert har barn av foreldre med lav SØS signifikant høyere sannsynlighet for melding med undersøkelse enn barn av foreldre med høy SØS. Forskjellen forsterkes noe under pandemien, men den er samlet sett liten.

Foreldre med AAP eller uføretrygd

Vi skal nå presentere resultatene fra modellen der vi har inkludert et interaksjonsledd mellom det å motta uføretrygd eller AAP og tidsperiode. Vi undersøker om forskjellen mellom barn av foreldre som mottar AAP eller uføretrygd, og referansegruppen (barn av foreldre som ikke mottar AAP eller

uføretrygd), har endret seg signifikant i 2018–2019 og 2022–2023 sammenlignet med 2020–2021. For barn av foreldre uten AAP eller uføreytelser er den predikerte sannsynligheten 2,13 prosent i 2018–2019, den øker til 2,25 prosent i 2020–2021 og faller deretter til 2,05 prosent i 2022–2023 (tabell 4.7a). Dette viser en marginal økning under pandemien, etterfulgt av en nedgang. For barn av foreldre med AAP eller uføretrygd er sannsynligheten høyere for melding som går til undersøkelse, 4,32 prosent i 2018–2019, øker til 4,95 prosent i 2020–2021 og reduseres deretter til 4,46 prosent i 2022–2023.

Tabell 4.7a Gjennomsnittlige marginale effekter (GME). Sannsynlighet for undersøkelse etter bekymringsmelding. Interaksjon mellom AAP/ufør-status og tidsperiode. Basert på logistisk regresjon. Antall person-år = 8 223 074

Variabel	GME	Std.err.	P-verdi	95% konfidensintervall
2018–2019	0.0263	0.0001	<0.001	[0.0261 – 0.0264]
2020–2021	0.0286	0.0001	<0.001	[0.0284 – 0.0288]
2022–2023	0.0260	0.0001	<0.001	[0.0258 – 0.0262]
Ikke AAP/Ufør	0.0215	0.0001	<0.001	[0.0214 – 0.0216]
AAP/Ufør	0.0458	0.0002	<0.001	[0.0455 – 0.0461]
2018–2019 / Ikke AAP/Ufør	0.0213	0.0001	<0.001	[0.0211 – 0.0215]
2018–2019 / AAP/Ufør	0.0432	0.0003	<0.001	[0.0427 – 0.0438]
2020–2021 / Ikke AAP/Ufør	0.0225	0.0001	<0.001	[0.0223 – 0.0227]
2020–2021 / AAP/Ufør	0.0495	0.0003	<0.001	[0.0490 – 0.0501]
2022–2023 / Ikke AAP/Ufør	0.0205	0.0001	<0.001	[0.0203 – 0.0207]
2022–2023 / AAP/Ufør	0.0446	0.0003	<0.001	[0.0441 – 0.0451]

I vedlegg 4.7b bruker vi contrast-kommandoen i Stata for å undersøke om forskjellene i sannsynligheten for melding med undersøkelse mellom barn med og uten foreldre på AAP/uføretrygd i de ulike tidsperiodene er statistisk signifikante. Resultatene viser at barn med foreldre som mottar AAP eller er uføre, har en klart høyere sannsynlighet for melding med undersøkelse enn barn med foreldre uten slik trygdeytelse, med en forskjell på 2,44 prosentpoeng ($p < 0,05$). Interaksjonsleddene viser at forskjellen mellom barn av foreldre med og uten AAP/uføreytelser var mindre i 2018–2019 og 2022–2023 enn i 2020–2021 ($p < 0,05$). Den predikerte forskjellen i sannsynligheten for undersøkelse blant barn med foreldre på AAP eller uføretrygd var 0,50 prosentpoeng lavere i 2018–2019 og 0,30 prosentpoeng lavere i 2022–2023, sammenlignet med referanseperioden. Dette indikerer at ulikheten mellom gruppene var signifikant større under pandemien ($p < 0,05$), selv om forskjellene samlet sett er svært små.

Vi har også analysert interaksjon mellom bostedsregion og tidsperiode når det gjelder sannsynligheten for melding. Resultatet var ikke statistisk signifikant.

5 Barnevernstiltak

Etter at barnevernet har gjennomført en undersøkelse og vurdert bekymringen for barnets situasjon, avsluttes undersøkelsen med en henleggelse eller et vedtak om iverksettelse av tiltak og type tiltak. Tiltak fra barnevernet kan være alt fra råd og veiledning, plass i barnehage til omsorgsovertakelse ved plassering i fosterhjem eller institusjon. På grunn av et begrenset antall observasjoner er det ikke hensiktsmessig å skille mellom mange ulike tiltakstyper i analysene. Vi benytter derfor en forenklet inndeling i hjelpetiltak og omsorgstiltak, der tiltakene er målt som mottak av tiltak innad i et år. Denne inndelingen vurderes som den mest hensiktsmessige tilnærmingen, gitt både datagrunnlaget og formålet med analysene.

5.1 Hva kjennetegner barn som mottar tiltak?

For å få innsikt i hvilke barn og familier som mottar tiltak fra barnevernet, har vi gjennomført logistiske regresjonsanalyser og beregnet marginaleffekter for ulike interaksjoner mellom kjennetegn på barnets foreldre og tidsperiode. Analysene som presenteres, er gjennomført på hele populasjonen, som inkluderer alle barn født i perioden 1997 til 2021 som er bosatt i Norge i analyseperioden 2018–2023. Her undersøker vi hvordan ulike faktorer, som sosioøkonomisk bakgrunn, enslig forsørger-status, landbakgrunn og trygdeytelser, påvirker sannsynligheten for å motta tiltak fra barnevernet. Det skilles ikke mellom hjelpetiltak og omsorgstiltak i analysene. Formålet er å undersøke om sammenhengen mellom de nevnte kjennetegnene og sannsynligheten for barnevernstiltak har endret seg før, under og etter koronapandemien.

Vi begynner med å presentere resultatene fra modellen uten interaksjoner, både i form av oddsforhold (relative forskjeller) og marginaleffekter (absolutte forskjeller). Deretter går vi videre til å vise resultater fra interaksjonsmodellen. Avslutningsvis diskuterer vi forskjellene i de predikerte sannsynlighetene og vurderer om interaksjonene er statistisk signifikante. Dataene er strukturert som person-år, det vil si at hvert barn inngår med én observasjon per år.

Resultatene viser at oddsen for barnevernstiltak var signifikant lavere i både 2018–2019 og 2022–2023 sammenlignet med pandemiårene 2020–2021 (OR = 0,82 og OR = 0,89; $p < 0,05$) (tabell 5.1). Dette tilsvarer en absolutt forskjell på henholdsvis 0,2 og 0,1 prosentpoeng, noe som utgjør en svært liten forskjell (tabell 5.2). Resultatene viser videre at jenter har signifikant lavere odds for å motta tiltak enn gutter (OR = 0,94), noe som tilsvarer en forskjell i sannsynligheten for tiltak på 0,06, med andre ord en liten forskjell. Barn i alderen 6–15 år har høyere odds for tiltak enn barn 0–5 år (OR = 1,16), og denne forskjellen tilsvarer en forskjell i sannsynlighet på 0,17 prosentpoeng. Ungdom 16 år og

eldre har lavere odds for tiltak enn barn 0–5 år (OR = 0,29), noe som innebærer en forskjell i sannsynlighet på 0,76 prosentpoeng.

Tabell 5.1: Odds ratio (OR) fra logistisk regresjon for sannsynlighet for barneverns-tiltak. Antall person-år = 8 223 074

Variabel	Odds ratio	Std. feil	p-verdi	95 % konfidensintervall
Kjønn (ref: gutt)				
Jente	0,936	0,007	p<0,05	[0,923 – 0,950]
Aldergruppe (ref: 0–5 år)				
6–15 år	1,163	0,012	p<0,05	[1,141 – 1,186]
16 år og eldre	0,293	0,005	p<0,05	[0,284 – 0,303]
Mors alder (ref: ≤ median)				
> median alder	0,672	0,008	p<0,05	[0,658 – 0,687]
Mors fødeland (ref: Norge)				
G1-land	1,197	0,021	p<0,05	[1,156 – 1,239]
G2-land	1,694	0,024	p<0,05	[1,648 – 1,741]
Fars alder (ref: ≤ median)				
> median alder	1,000	0,011	0,968	[0,979 – 1,021]
Fars fødeland (ref: Norge)				
G1-land	1,040	0,018	p<0,05	[1,005 – 1,076]
G2-land	1,063	0,016	p<0,05	[1,033 – 1,094]
Enslig forsørger (ref: nei)				
Ja	3,169	0,026	p<0,05	[3,118 – 3,221]
Lav SES (ref: nei)				
Ja	2,685	0,027	p<0,05	[2,632 – 2,739]
AAP/Ufør (ref: nei)				
Ja	2,607	0,021	p<0,05	[2,565 – 2,649]
Region (ref: storby)				
Tettbygd	1,059	0,010	p<0,05	[1,038 – 1,079]
Spredtbygd	1,170	0,015	p<0,05	[1,141 – 1,200]
Tidsperiode (ref: 2020–2021)				
2018–2019	0,814	0,007	p<0,05	[0,799 – 0,828]
2022–2023	0,890	0,008	p<0,05	[0,875 – 0,906]
Konstantledd	0,0035	0,00005	p<0,05	[0,0035 – 0,0036]

Mødre over median alder har lavere odds for at barnet mottar tiltak (OR = 0,67), og dette tilsvarer en forskjell i sannsynlighet på 0,33 prosentpoeng. Fars alder er ikke signifikant. Barn av mødre født utenfor Norge har høyere odds for tiltak sammenlignet med barn av norskfødte mødre (OR = 1,20 for G1-land, og OR = 1,69 for G2-land). Dette tilsvarer henholdsvis 0,15 og 0,53 prosentpoeng høyere sannsynlighet. Tilsvarende mønster finner vi for fedres landbakgrunn, men med svakere sammenheng. Barn med enslig forsørger har høyere odds for tiltak (OR = 3,17), noe som tilsvarer en høyere sannsynlighet, på 1,32 prosentpoeng, for å

omfattes av barnevernstiltak. Barn som bor i husholdninger med lav SØS, har også høyere odds for tiltak, med (OR = 2,68). Dette innebærer en forskjell i sannsynlighet på 0,75 prosentpoeng sammenlignet med barn med høy SØS. Tilsvarende har barn av foreldre som mottar AAP eller uføretrygd, høyere odds (OR = 2,61), noe som tilsvarer en forskjell på 1,01 prosentpoeng. Bostedsregion er signifikant, men av liten betydning, barn bosatt i tettbygde strøk har en noe høyere odds enn barn i storby (OR = 1,06), som tilsvarer en sannsynlighet på 0,05 prosentpoeng. For spredtbygde strøk er oddsforholdet 1,17 (OR = 1,17), det tilsvarer en forskjell på 0,14 prosentpoeng. Resultatene viser at barn av enslige forsørgere som har lav sosioøkonomisk status, eller foreldre som mottar trygdeytelser, har både høyere odds og økt sannsynlighet for å motta tiltak fra barnevernet. Alle resultatene nevnt over er statistisk signifikante ($p < 0,05$), med unntak av fars alder.

Tabell 5.2: Gjennomsnittlige marginale effekter (GME) i prosentpoeng. Sannsynlighet for barnevernstiltak. Antall person-år = 8 223 074

Variabel	GME	Std. feil	p-verdi	95 % konfidensintervall
Kjønn (ref: gutt)				
Jente	-0,00057	0,00007	$p < 0,05$	[-0,00070 – -0,00045]
Aldergruppe (ref: 0–5 år)				
6–15 år	0,00171	0,00011	$p < 0,05$	[0,00150 – 0,00192]
16 år og eldre	-0,00761	0,00011	$p < 0,05$	[-0,00783 – -0,00738]
Mors alder (ref: $\leq$ median)				
> median alder	-0,00334	0,00009	$p < 0,05$	[-0,00352 – -0,00316]
Mors fødeland (ref: Norge)				
G1-land	0,00151	0,00016	$p < 0,05$	[0,00119 – 0,00182]
G2-land	0,00525	0,00016	$p < 0,05$	[0,00494 – 0,00557]
Fars alder (ref: $\leq$ median)				
> median alder	-0,00000	0,00009	0,968	[-0,00019 – 0,00018]
Fars fødeland (ref: Norge)				
G1-land	0,00035	0,00015	$p < 0,05$	[0,00004 – 0,00065]
G2-land	0,00054	0,00013	$p < 0,05$	[0,00029 – 0,00080]
Enslig forsørger (ref: nei)				
Ja	0,01324	0,00012	$p < 0,05$	[0,01300 – 0,01348]
Lav SØS (ref: nei)				
Ja	0,00750	0,00007	$p < 0,05$	[0,00737 – 0,00764]
AAP/Ufør (ref: nei)				
Ja	0,01014	0,00011	$p < 0,05$	[0,00994 – 0,01035]
Region (ref: storby)				
Tettbygd	0,00048	0,00008	$p < 0,05$	[0,00032 – 0,00064]
Spredtbygd	0,00139	0,00012	$p < 0,05$	[0,00117 – 0,00162]
Tidsperiode (ref: 2020–2021)				
2018–2019	-0,00181	0,00008	$p < 0,05$	[-0,00196 – -0,00165]
2022–2023	-0,00106	0,00008	$p < 0,05$	[-0,00122 – -0,00090]

Betydningen av sårbarhetsfaktorer og tidsperioder

Et av formålene med denne studien er å undersøke hvorvidt sammenhengen mellom ulike sårbarhetsfaktorer og sannsynligheten for barnevernstiltak har blitt påvirket av koronapandemien. For å analysere dette har vi inkludert flere interaksjonsledd i modellen, noe som gjør det mulig å vurdere om betydningen av ulike sårbarhetsfaktorer, som lav SØS, aleneforsørgerstatus, innvandrerbakgrunn samt mottak av uføretrygd eller arbeidsavklaringspenger, varierer på tvers av tidsperioder.

Mors fødeland

Vi skal nå presentere resultatene fra modellen med et interaksjonsledd mellom mors fødeland og tidsperiode for sannsynligheten for å motta barnevernstiltak. Vi undersøker om forskjellen mellom barn av foreldre som er født utenfor Norge, og referansegruppen (barn av foreldre som er født i Norge) har endret seg signifikant i 2018–2019 og 2022–2023 sammenlignet med 2020–2021. I perioden 2018–2019 var den predikerte sannsynligheten for tiltak 0,61 prosent for barn med norskfødte mødre, sammenlignet med 0,77 prosent for barn med mødre fra G1-land og 1,13 prosent for barn med mødre fra G2-land. Under pandemien (2020–2021) økte sannsynligheten til 0,73 prosent i referansegruppen, 1,02 prosent for barn med G1-mødre og 1,68 prosent for barn med G2-mødre. Etter pandemien, i 2022–2023, falt sannsynligheten igjen til 0,63 prosent for referansegruppen, 0,83 prosent for barn med G1-mødre og 1,335 prosent for barn med G2-mødre (tabell 5.4a).

I vedlegg 5.3b bruker vi contrast-kommandoen i Stata for å undersøke om forskjellene i sannsynligheten for tiltak mellom barn med mødre med ulik landbakgrunn i de ulike tidsperiodene er statistisk signifikante. Resultatene viser at forskjellen mellom barn med mødre fra G2-land og barn med mødre født i Norge var 0,07 prosentpoeng lavere i 2018–2019 enn i 2020–2021 ($p < 0,05$), og 0,17 prosentpoeng lavere i 2022–2023 ($p < 0,05$). Disse resultatene viser at forskjellen mellom gruppene var størst under pandemien, men har blitt noe redusert i etterkant. Selv om forskjellene er statistisk signifikante, er de absolute forskjellene svært små, og resultatene bør derfor tolkes med forsiktighet. For barn av mødre fra G1-land fant vi ingen signifikante endringer over tid sammenlignet med barn av norskfødte mødre.

Tabell 5.3a: Gjennomsnittlige marginale effekter (GME). Sannsynlighet for barnevernstiltak, med interaksjon mellom mors fødeland og tidsperiode. Antall person-år = 8 223 074.

Variabel	GME	Std. feil	P-verdi	95 % konfidensintervall
Tidsperiode				
2018–2019	0,0081	0,0001	p<0,05	[0,0080 – 0,0082]
2020–2021	0,0100	0,0001	p<0,05	[0,0099 – 0,0101]
2022–2023	0,0089	0,0001	p<0,05	[0,0088 – 0,0090]
Mors fødeland				
Norge	0,0066	0,0000	p<0,05	[0,0065 – 0,0067]
G1-land	0,0093	0,0001	p<0,05	[0,0091 – 0,0095]
G2-land	0,0150	0,0002	p<0,05	[0,0146 – 0,0153]
Tidsperiode × mors fødeland				
2018–2019 × Norge	0,0061	0,0001	p<0,05	[0,0060 – 0,0062]
2018–2019 × G1	0,0077	0,0002	p<0,05	[0,0073 – 0,0081]
2018–2019 × G2	0,0133	0,0003	p<0,05	[0,0128 – 0,0137]
2020–2021 × Norge	0,0073	0,0001	p<0,05	[0,0072 – 0,0074]
2020–2021 × G1	0,0102	0,0002	p<0,05	[0,0098 – 0,0106]
2020–2021 × G2	0,0168	0,0003	p<0,05	[0,0163 – 0,0172]
2022–2023 × Norge	0,0063	0,0001	p<0,05	[0,0062 – 0,0064]
2022–2023 × G1	0,0083	0,0002	p<0,05	[0,0079 – 0,0087]
2022–2023 × G2	0,0135	0,0003	p<0,05	[0,0130 – 0,0139]

Enslig forsørgeransvar

I dette avsnittet skal vi se på modellen som inkluderer interaksjon mellom enslig forsørgeransvar og tidsperiode. Analysen undersøker om sannsynligheten for mottak av barnevernstiltak varierer signifikant over tid, og om denne utviklingen er forskjellig for barn med enslige forsørgere sammenlignet med barn som ikke vokser opp med enslig forsørger. Tabell 5.3a viser at i perioden 2018–2019 var den predikerte sannsynligheten for barnevernstiltak 0,56 prosent for barn som ikke vokser opp med enslig forsørger, og 1,81 prosent for barn av enslige forsørgere. Under pandemien (2020–2021) økte sannsynligheten til 0,68 prosent for barn som ikke vokser opp med enslig forsørger, og 2,36 prosent for barn med enslige forsørgere. I perioden etter pandemien (2022–2023) falt sannsynligheten noe, til 0,64 prosent for barn som ikke vokser opp med enslig forsørger, og 2,14 prosent for barn med enslige forsørgere.

Tabell 5.4 a: Gjennomsnittlige marginale effekter (GME). Sannsynlighet for barnevernstiltak, med interaksjon mellom aleneforsørgeransvar og tidsperiode. Antall person-år = 8 223 074

Gruppe	GME	Std. feil	p-verdi	95 % konfidensintervall
2018–2019	0,0079	0,0001	p<0,05	[0,0078 – 0,0080]
2020–2021	0,0099	0,0001	p<0,05	[0,0098 – 0,0100]
2022–2023	0,0092	0,0001	p<0,05	[0,0091 – 0,0093]
Ikke enslig forsørger	0,0063	0,0000	p<0,05	[0,0062 – 0,0063]
Enslig forsørger	0,0210	0,0001	p<0,05	[0,0207 – 0,0212]
2018–2019 × ikke enslig	0,0056	0,0000	p<0,05	[0,0055 – 0,0057]
2018–2019 × enslig	0,0181	0,0002	p<0,05	[0,0178 – 0,0185]
2020–2021 × ikke enslig	0,0068	0,0001	p<0,05	[0,0067 – 0,0069]
2020–2021 × enslig	0,0236	0,0002	p<0,05	[0,0231 – 0,0240]
2022–2023 × ikke enslig	0,0064	0,0001	p<0,05	[0,0063 – 0,0066]
2022–2023 × enslig	0,0214	0,0002	p<0,05	[0,0210 – 0,0218]

I vedlegg 5.4b bruker vi contrast-kommandoen i Stata for å undersøke om forskjellene i sannsynligheten for tiltak mellom barn med enslig forsørger og barn med to forsørgere i de ulike tidsperiodene er statistisk signifikante. I 2018–2019 var forskjellen mellom enslige forsørgere og andre husholdninger 0,42 prosentpoeng mindre enn i pandemiårene ($p < 0,05$), mens forskjellen i 2022–2023 var 0,18 prosentpoeng mindre ($p < 0,05$). Dette tyder på at forskjellen i sannsynlighet for barnevernstiltak mellom de to gruppene økte under pandemien, men har blitt noe redusert i ettertid. Endringene er statistisk signifikante, men de absolutte forskjellene er små og bør tolkes med forsiktighet, med hensyn til både konteksten og variabelens målestokk.

Sosioøkonomisk status

Vi skal nå presentere resultatene fra modellen der vi har inkludert et interaksjonsledd mellom SØS og tidsperiode. Formålet er å fange opp en eventuell signifikant endring i mottak av barnevernstiltak etter SØS på tvers av ulike tidsperioder. Resultatene viser at barn med foreldre med lav SØS har gjennomgående høyere sannsynlighet for å motta barnevernstiltak i hele analyseperioden sammenlignet med barn med foreldre med høy SØS (tabell 5.5a).

Tabell 5.5.a Gjennomsnittlige marginale effekter (GME). Sannsynlighet for barnevernstiltak, med interaksjon mellom SØS og tidsperiode.

Antall person-år = 8 223 074

Gruppe	GME	Std. feil	p-verdi	95 % konfidensintervall
2018–2019	0,0080	0,0001	p<0,05	[0,0079 – 0,0081]
2020–2021	0,0099	0,0001	p<0,05	[0,0098 – 0,0100]
2022–2023	0,0092	0,0001	p<0,05	[0,0091 – 0,0093]
Høy SØS	0,0041	0,0000	p<0,05	[0,0040 – 0,0042]
Lav SØS	0,0132	0,0001	p<0,05	[0,0130 – 0,0133]
2018–2019 × høy SØS	0,0038	0,0001	p<0,05	[0,0036 – 0,0039]
2018–2019 × lav SØS	0,0115	0,0001	p<0,05	[0,0113 – 0,0116]
2020–2021 × høy SØS	0,0044	0,0001	p<0,05	[0,0043 – 0,0046]
2020–2021 × lav SØS	0,0145	0,0001	p<0,05	[0,0143 – 0,0147]
2022–2023 × høy SØS	0,0041	0,0001	p<0,05	[0,0040 – 0,0042]
2022–2023 × lav SØS	0,0135	0,0001	p<0,05	[0,0133 – 0,0137]

Tabell 5.4a viser videre at i perioden 2018–2019 var den predikerte sannsynligheten for tiltak 0,38 prosent blant barn med høy SØS og 1,15 prosent for barn med lav SØS, noe som utgjør en forskjell på 0,77 prosentpoeng.⁵ Under pandemien (2020–2021) økte sannsynligheten i begge grupper, til henholdsvis 0,44 prosent for høy SØS og 1,45 prosent for lav SØS. Etter pandemien, i 2022–2023, falt sannsynligheten noe til 0,41 prosent for barn med høy SØS og 1,35 prosent for barn med lav SØS. Resultatene viser at barn med lav SØS har en høyere sannsynlighet for tiltak gjennom hele undersøkelsesperioden. Forskjellen mellom gruppene er størst under pandemien (2020–2021), men forskjellene er relativt stabile også før og etter pandemien.

I vedlegg 5.5b bruker vi contrast-kommandoen i Stata for å undersøke om forskjellene i sannsynligheten for tiltak mellom barn med høy og lav SØS i de ulike tidsperiodene er statistisk signifikante. Forskjellen mellom barn med lav og høy SØS var 0,24 prosentpoeng mindre i 2018–2019 enn i pandemiårene ($p < 0,05$), og 0,07 prosentpoeng mindre i 2022–2023 ($p < 0,05$). Resultatene viser at forskjellen mellom barn som har foreldre med høy og lav SØS, var signifikant større under pandemien og har blitt noe redusert i årene etter. Samlet viser analysen at barn med foreldre som har lav SØS, har høyere sannsynlighet for tiltak i alle tidsperioder, men at forskjellen mellom de to gruppene økte under pandemien og deretter har avtatt noe. Endringene er små i absolutte tall, men statistisk signifikante.

⁵ Eksempel på beregning for 2018–2019: 1,15 prosent (lav SØS) – 0,38 prosent (høy SØS) tilsvarer en forskjell på 0,77 prosentpoeng.

Foreldre med AAP eller uføretrygd

Vi skal nå presentere resultatene (tabell 5.6a) fra modellen med et interaksjonsledd mellom foreldre som mottar arbeidsavklaringspenger, og tidsperiode for sannsynligheten for å motta barnevernstiltak.

Tabell 5.6a viser at det er forskjeller i predikert sannsynlighet for tiltak mellom grupper over tid, avhengig av om en av foreldrene mottar AAP / er ufør eller ikke. For begge grupper er sannsynligheten høyest i perioden 2020–2021, altså under pandemien. For barn av foreldre som ikke mottar AAP / er uføre, øker den predikerte sannsynligheten fra 0,61 prosent i 2018–2019 til 0,72 prosent i 2020–2021, før den synker til 0,64 prosent i 2022–2023. En tilsvarende utvikling ses for barn av foreldre som mottar AAP / er uføre: Sannsynligheten øker fra 1,46 til 1,88 i 2020–2021 og synker til 1,68 i 2022–2023.

Tabell 5.6.a: Gjennomsnittlige marginale effekter (GME). Sannsynlighet for barnevernstiltak, med interaksjon mellom AAP/ufør-status og tidsperiode. Antall person-år = 8 223 074

Gruppe	GME	Std. feil	p-verdi	95 % konfidensintervall
2018–2019	0,0081	0,0001	p<0,05	[0,0080 – 0,0082]
2020–2021	0,0100	0,0001	p<0,05	[0,0099 – 0,0101]
2022–2023	0,0089	0,0001	p<0,05	[0,0088 – 0,0090]
Ikke AAP/Ufør	0,0066	0,0000	p<0,05	[0,0065 – 0,0066]
AAP/Ufør	0,0167	0,0001	p<0,05	[0,0165 – 0,0169]
2018–2019 × ikke AAP/Ufør	0,0061	0,0001	p<0,05	[0,0060 – 0,0062]
2018–2019 × AAP/Ufør	0,0146	0,0002	p<0,05	[0,0143 – 0,0149]
2020–2021 × ikke AAP/Ufør	0,0072	0,0001	p<0,05	[0,0071 – 0,0073]
2020–2021 × AAP/Ufør	0,0188	0,0002	p<0,05	[0,0185 – 0,0191]
2022–2023 × ikke AAP/Ufør	0,0064	0,0001	p<0,05	[0,0063 – 0,0065]
2022–2023 × AAP/Ufør	0,0168	0,0002	p<0,05	[0,0164 – 0,0171]

I vedlegg 5.6b bruker vi contrast-kommandoen i Stata for å undersøke om forskjellene i sannsynligheten for tiltak mellom barn med og uten foreldre på AAP/uføretrygd i de ulike tidsperiodene er statistisk signifikante. Resultatene viser at i 2018–2019 var forskjellen mellom barn med og uten foreldre på AAP/uføretrygd 0,31 prosentpoeng mindre enn i pandemiårene ($p < 0,05$). I 2022–2023 var forskjellen 0,13 prosentpoeng mindre enn i 2020–2021 ($p < 0,05$). Resultatene viser at forskjellen mellom gruppene var størst under pandemien, men har avtatt noe i ettertid. De absolutte forskjellene mellom periodene er relativt små og bør tolkes i lys av både kontekst og variabelens målestokk.

5.2 Varighet på barnevernstiltak

For å undersøke i hvilken grad varigheten av tiltak påvirkes av kjennetegn ved barnet, foreldrene og tidsperiode, benytter vi negativ binomial regresjon. Denne regresjonsmodellen er velegnet når vi analyserer tellinger – i dette tilfellet antall dager med barnevernstiltak. Analysen omfatter kun barn som har vært omfattet av minst ett tiltak i analyseperioden. Gjennomsnittlig antall dager varierer betydelig mellom ulike tiltakstyper. Dette fører til overdispersjon i den avhengige variabelen, det vil si at variansen overstiger gjennomsnittet. I slike tilfeller er negativ binomial regresjon å foretrekke fremfor Poisson-regresjon. Modellen estimerer logaritmen av det forventede antallet dager med barnevernstiltak. Koeffisientene rapporteres derfor på log-skala og må eksponensieres ($\exp$) for å tolkes som relative endringer i forventet varighet. For å gjøre tolkningen mer intuitiv har vi beregnet marginale effekter, som viser den forventede endringen i antall dager med tiltak mellom ulike grupper og referansegruppen. Resultatene fra marginaleffektene presenteres i tabell 5.7a, mens den fullstendige regresjonstabellen med koeffisienter i log-skala finnes i vedlegg 5.7b.

Resultatene viser at tiltakene i gjennomsnitt var 16,4 dager kortere i 2018–2019 og 2,8 dager kortere i 2022–2023 sammenlignet med pandemiårene (referanseperioden) ($p < 0,05$). Tabell 5.7a viser videre at jenter i gjennomsnitt har 2,4 færre dager med tiltak enn gutter. Barn i aldersgruppen 6–15 år har i gjennomsnitt 4,6 flere tiltaksdager enn barn under 6 år, mens den eldste aldersgruppen (16 år og eldre) har 6,1 flere dager med tiltak. Det er ingen signifikante forskjeller i forventet varighet basert på mors alder eller fødeland når det kontrolleres for øvrige variabler. Barn av fedre eldre enn medianalder har i snitt 2,9 færre dager med tiltak. Barn av utenlandsfødte fedre fra G1-land har i snitt 5,9 flere dager med tiltak enn referansegruppen. Det er ingen signifikant forskjell for barn av fedre fra G2-land. Barn av enslige forsørgere har i gjennomsnitt 7,1 flere dager med tiltak, og barn fra husholdninger med lav SØS har 3,8 flere dager. Barn i husholdninger der minst én forelder mottar AAP eller er ufør, har i snitt 9,5 flere dager med tiltak. Bosted har også betydning: Sammenlignet med barn som bor i storbyområder, har barn i spredtbygde områder i gjennomsnitt 10,5 flere dager med tiltak, og barn i tettbygde strøk har 7,1 flere dager. Alle de nevnte koeffisientene var signifikante ($p < 0,05$), med unntak av mors alder og mors fødeland. For å undersøke om sammenhengen mellom disse variablene og varighet på tiltak ble påvirket av koronapandemien, har vi inkludert interaksjonsledd for sosioøkonomisk status og foreldres AAP-/uførstatus og tidsperiode. Interaksjonene mellom tidsperiode og mors fødeland, forsørgerstatus og bostedsregion var ikke statistisk signifikante og presenteres ikke her. Dette indikerer at forskjellene mellom gruppene har vært stabile over tid.

Tabell 5.7a: Gjennomsnittlige marginale effekter (GME) fra negativ binomial regresjon. Utfallsvariabel: antall dager med barnevernstiltak. Person-år = 70 254

Variabel	GME	Std. feil	P-verdi	95 % KI
Kjønn: jente	-2,41	0,67	p<0,05	[-3,73 – -1,10]
Alder 6–15 år	4,60	0,85	p<0,05	[2,93 – 6,27]
Alder 16+ år	6,14	1,27	p<0,05	[3,64 – 8,63]
> median alder (mor)	-1,18	0,86		[-2,87 – 0,51]
Fødeland mor: vestlig	0,26	1,45		[-2,58 – 3,10]
Fødeland mor: ikke-vestlig	-1,34	1,00		[-3,30 – 0,61]
> median alder (far)	2,58	0,85	p<0,05	[0,92 – 4,24]
Fødeland far: vestlig	-5,87	1,38	p<0,05	[-8,58 – -3,17]
Fødeland far: ikke-vestlig	-1,79	1,03		[-3,80 – 0,22]
Enslig forsørger	7,08	0,69	p<0,05	[5,72 – 8,44]
Lav SES	3,81	0,85	p<0,05	[2,13 – 5,48]
AAP/Ufør	9,54	0,70	p<0,05	[8,16 – 10,92]
Tettbygd	7,14	0,87	p<0,05	[5,44 – 8,83]
Spredtbygd	10,46	1,14	p<0,05	[8,23 – 12,70]
Tidsperiode 2018–2019	-16,47	0,79	p<0,05	[-18,02 – -14,92]
Tidsperiode 2022–2023	-2,79	0,84	p<0,05	[-4,44 – -1,15]

Sosioøkonomisk status

Tabell 5.8a viser predikert varighet (i dager) for barnevernstiltak, basert på en negativ binomial regresjon, hvor modellene inkluderer samspillet mellom tidsperiode og SØS. For barn med foreldre med lav SØS økte den forventede varigheten fra 126,7 dager i 2018–2019 til 144,6 dager under pandemien i 2020–2021, før den sank noe til 142,5 dager i 2022–2023. Dette tyder på at tiltakene var lengre under og etter pandemien enn før pandemien. Blant barn med foreldre med høy SØS var den forventede varigheten 124,5 dager i 2018–2019, den økte til 137,7 dager under pandemien, og den falt deretter til 135,1 dager i 2022–2023. Sammenlignet med barn med foreldre med høy SØS hadde barn med foreldre med lav SØS lengre tiltak i alle tidsperioder. Differansen var størst under pandemien (144,6 vs. 137,7 dager), og forskjellen vedvarte i perioden etter (142,5 vs. 135,1 dager). Dette peker mot at tiltakets varighet påvirkes av både tidsperiode og sosioøkonomisk bakgrunn.

I vedlegg 5.8b bruker vi contrast-kommandoen i Stata for å undersøke om forskjellene i antall dager på tiltak mellom barn med høy og lav SØS i de ulike tidsperiodene er statistisk signifikante. Interaksjonen mellom tidsperiode og SØS er signifikant ($p < 0,05$). I 2018–2019 var forskjellen i tiltakslengde mellom barn med foreldre med lav og høy SØS 4,8 dager mindre enn i pandemiårene. Forskjellene er statistisk signifikante ($p < 0,05$), men relativt små. Statistisk signifikante forskjeller ble kun funnet i sammenligningen mellom perioden før pandemien og selve pandemiårene ($p < 0,05$), noe som indikerer at forskjellene i tiltakslengde har vært relativt stabile over tid.

Tabell 5.8: Gjennomsnittlige marginale effekter (GME) fra negativ binomial regresjon. Utfallsvariabel: antall dager med barnevernstiltak. Modell med interaksjon mellom SØS og tidsperiode. Person-år = 70 254

Variabel	GME	Std. err.	p-verdi	95 % konfidensintervall
Tidsperiode				
2018–2019	126.276	0.555	p<0,05	[125.19, 127.36]
2020–2021	143.223	0.561	p<0,05	[142.12, 144.32]
2022–2023	141.011	0.627	p<0,05	[139.78, 142.24]
Socioøkonomisk status				
Høy SES	132.823	0.738	p<0,05	[131.38, 134.27]
Lav SES	138.463	0.381	p<0,05	[137.72, 139.21]
Interaksjon: Tidsperiode × SES				
2018–2019 × Høy SES	124.516	1.291	p<0,05	[121.99, 127.05]
2018–2019 × Lav SES	126.728	0.615	p<0,05	[125.52, 127.93]
2020–2021 × Høy SES	137.682	1.262	p<0,05	[135.21, 140.15]
2020–2021 × Lav SES	144.645	0.629	p<0,05	[143.41, 145.88]
2022–2023 × Høy SES	135.114	1.208	p<0,05	[132.75, 137.48]
2022–2023 × Lav SES	142.525	0.727	p<0,05	[141.10, 143.95]

Foreldre med AAP eller uføretrygd

Tabell 5.9a viser analysen som inkluderer interaksjonsledd mellom barn som har foreldre som mottar arbeidsavklaringspenger, eller er uføre, og tidsperioder. Resultatene viser at barn av foreldre som mottar AAP eller uføretrygd, i gjennomsnitt har lengre tiltak enn barn av foreldre uten slike ytelser i alle tre tidsperioder. Dette mønsteret er statistisk signifikant ($p < 0,05$). I perioden 2018–2019 hadde barn av foreldre med AAP/uføretrygd i gjennomsnitt 128,9 dager med tiltak, sammenlignet med 124,4 for barn av ikke-trygdede foreldre – en forskjell på om lag 4,5 dager. I pandemiårene 2020–2021 økte denne forskjellen ytterligere: Barn av foreldre med AAP/uføretrygd hadde da i snitt 149,3 dager med tiltak, mens barn av ikke-trygdede hadde 138,2 – altså en forskjell på omtrent 11 dager. Etter pandemien, i perioden 2022–2023, er forskjellen fortsatt der: 147,5 dager med tiltak for barn med foreldre på AAP/uføretrygd og 134,5 dager for den andre gruppen – en differanse på om lag 13 dager.

I vedlegg 5.9b bruker vi contrast-kommandoen i Stata for å undersøke om forskjellene i antall dager på tiltak mellom barn med foreldre som mottar AAP/uføretrygd, og barn med foreldre som ikke mottar slike ytelser, over tid er statistisk signifikante. Interaksjonen mellom AAP/uføretrygd og tidsperiode er signifikant ($p < 0,05$). Dette innebærer at betydningen av foreldres trygdestatus på varigheten av tiltak varierer med tidsperiode. Forskjellen i antall dager med tiltak mellom barn som har foreldre som mottar AAP/uføretrygd, og øvrige barn var mindre både før og etter pandemien enn under pandemien ($p < 0,05$).

Forskjellene mellom gruppene økte noe under pandemien, men forskjellene er gjennomgående små.

Tabell 5.9a: Gjennomsnittlige marginale effekter (GME) fra negativ binomial regresjon. Utfallsvariabel: antall dager med barnevernstiltak. Modell med interaksjon mellom AAP/ufør-status og tidsperiode. Person-år = 70 254

Variabel	GME	P-verdi	[95% KI]
2018–2019	126.44	p<0,05	[125.35, 127.54]
2020–2021	143.22	p<0,05	[142.12, 144.32]
2022–2023	140.34	p<0,05	[139.12, 141.56]
Ikke AAP/Ufør	132.82	p<0,05	[131.94, 133.70]
AAP/Ufør	142.45	p<0,05	[141.43, 143.48]
2018–2019#Ikke AAP/Ufør	124.41	p<0,05	[123.03, 125.79]
2018–2019#AAP/Ufør	128.93	p<0,05	[127.17, 130.69]
2020–2021#Ikke AAP/Ufør	138.25	p<0,05	[136.79, 139.71]
2020–2021#AAP/Ufør	149.32	p<0,05	[147.63, 151.01]
2022–2023#Ikke AAP/Ufør	134.53	p<0,05	[132.86, 136.21]
2022–2023#AAP/Ufør	147.46	p<0,05	[145.66, 149.26]

6 Skoleprestasjoner

Dette kapittelet undersøker sammenhengen mellom det å være omfattet av hjelpe- eller omsorgstiltak og skoleprestasjoner. Det analyseres også om denne sammenhengen påvirkes av foreldrekjennetegn, og om den har endret seg over tid. Vi benytter lineær regresjonsanalyse der den avhengige variabelen er grunnskolepoeng. Eksponeringsvariabelen er barnevernstiltak, som inkluderer både hjelpe- og omsorgstiltak. Barn som ikke har vært omfattet av barnevernstiltak, utgjør referansegruppen. Analysen omfatter barn som er 16 år eller eldre og dermed har fullført grunnskolen. Det kontrolleres for en rekke individuelle kjennetegn og foreldrekjennetegn, og formålet er å undersøke eventuelle endringer i grunnskolepoeng mellom periodene 2018–2019 og 2020–2021 for de to gruppene.⁶

Tabell 6.1 gjengir resultatene fra den lineære regresjonsanalysen av grunnskolepoeng og viser overordnet at tidsperioden 2018–2019 er assosiert med 0,55 poeng dårligere resultat enn pandemiperioden (2020–2021), noe som antyder en svak gjennomsnittlig forbedring i grunnskolepoeng under pandemien sammenlignet med før pandemien ($p < 0,05$).

Videre viser tabell 6.1 at barn som har mottatt tiltak, i gjennomsnitt har 11,86 færre grunnskolepoeng enn barn som ikke har vært i kontakt med barnevernet. Denne forskjellen er både substansiell og statistisk signifikant ($p < 0,05$). Dette gjelder etter kontroll for blant annet kjønn, foreldres alder, foreldres fødeland, forsørgerstatus, SØS, foreldres trygdestatus (AAP/ufør), bostedsregion og tidsperiode. Kjønn viser en positiv sammenheng, hvor gutter har lavere grunnskolepoeng enn jenter, med en gjennomsnittlig forskjell på 4,63 poeng til jentenes fordel. Kjennetegn som foreldre som er enslige forsørgere, som har lav SØS, og som mottar AAP/uføretrygd, er alle korrelert med lavere grunnskolepoeng. For eksempel har barn fra familier med lav SØS i gjennomsnitt 4,02 poeng lavere grunnskolepoeng enn barn fra familier med høyere SØS. Samlet sett viser analysen at det å ha mottatt tiltak fra barnevernet er sterkt korrelert med lavere skoleprestasjoner ved avslutning av grunnskolen, selv etter kontroll for en rekke relevante bakgrunnsvariabler. Dette tyder på vedvarende sosial ulikhet i utdanningsutfall blant ungdom med barnevernstiltak.

⁶ Vi har også gjennomført analyser der vi har ekskludert ungdommer med 0 i grunnskolepoeng (6,6 % av utvalget). Resultatene viser samme mønster som hovedanalysen, men forskjellen i grunnskolepoeng mellom ungdom på tiltak og ungdom uten barnevernstiltak er noe mindre: henholdsvis 11,85 versus 7,32 poeng.

Tabell 6.1: Grunnskolepoeng for barn 16 år og eldre, 2018–2021. Resultater fra lineær regresjon. Person-år = 224 186

Variabel	Koeffisient	Std. feil	95 % CI nedre	95 % CI øvre	P-verdi
Tiltak (ref=nei)	-11.8604	0.298	-12.4446	-11.2763	p<0,05
2.kjoenn_barn	4.6317	0.0477	4.5382	4.7252	p<0,05
> median alder (mor)	2.099	0.0715	1.9588	2.2391	p<0,05
1.fodeland_todeling_mor	-0.1785	0.1177	-0.4092	0.0522	p<0,05
2.fodeland_todeling_mor	-1.0657	0.1155	-1.292	-0.8393	p<0,05
> median alder (far)	0.2913	0.061	0.1717	0.4109	p<0,05
1.fodeland_todeling_far	-0.5244	0.1133	-0.7464	-0.3024	p<0,05
2.fodeland_todeling_far	-2.2434	0.1232	-2.4849	-2.0019	p<0,05
Enslig forsørger	-1.5739	0.0635	-1.6984	-1.4494	p<0,05
lav SES	-4.0207	0.0536	-4.1257	-3.9156	p<0,05
AAP/Ufor	-2.6143	0.0643	-2.7404	-2.4882	p<0,05
tettbygd	-0.7222	0.067	-0.8535	-0.5908	p<0,05
spredtbygd	-0.8997	0.0812	-1.0589	-0.7405	p<0,05
2018-2019	-0.5473	0.0478	-0.641	-0.4536	p<0,05
Konstant	40.6641	0.0928	40.4822	40.8459	p<0,05

Betydningen av sårbarhetsfaktorer og tidsperioder

Vi har også gjennomført analyser med interaksjonsledd for å vurdere om betydningen av foreldrekjennetegn og barnevernstiltak på skoleprestasjoner har endret seg fra før til under pandemien.

Tabell 6.2 viser resultatene fra en analyse hvor interaksjonsledd mellom barnevernstiltak og tidsperiode er inkludert. Interaksjonsleddet mellom barnevernstiltak og tidsperiode er positivt og signifikant ($p < 0,05$). Konstantleddet viser til ungdom som ikke mottok barnevernstiltak under pandemien, og har verdien 0 på de andre uavhengige variablene i modellen, denne gruppen hadde en gjennomsnittsskår på 40,68 grunnskolepoeng. Variabelen for barnevernstiltak viser til gjennomsnittlig grunnskolepoeng blant ungdom som mottok barnevernstiltak under pandemiårene, 2020–2021, denne gruppen hadde i snitt 13,27 poeng lavere grunnskolepoeng enn ungdom uten barnevernstiltak. Et interessant funn er at forskjellen i grunnskolepoeng mellom ungdom med og uten barnevernstiltak var 3,15 poeng mindre før pandemien ($p < 0,05$). Dette innebærer at forskjellen i grunnskolepoeng mellom ungdom med og uten barnevernstiltak økte noe under koronapandemien. Dette samsvarer med erfaringene til unge som mottok barnevernstiltak under pandemien. Enkelte av ungdommene i den kvalitative delstudien opplevde at de ikke presterte like bra som de hadde forventet, på grunn av manglende konsentrasjon ved fjernundervisning (Skiple et al., 2024). Noen av ungdommene fortalte at de falt helt av undervisningen under pandemien, og enkelte fortalte at de måtte ta et år på nytt (Skiple et al., 2024). Tidligere forskning peker også på at barn og unge som

mottar barnevernstiltak, trenger litt lenger enn normert tid på å gjennomføre skolegangen (Höjer & Johansson, 2013).

Tabell 6.2: Resultater fra lineær regresjon for grunnskolepoeng blant barn 16 år og eldre, 2018–2021. Modell med interaksjon mellom mottak av barnevernstiltak og tidsperiode. Person-år = 224 186

Variabel	Koefisient	Std. feil	95 % CI nedre	95 % CI øvre	P-verdi
2018-2019	-0.5861	0.0478	-0.6798	-0.4923	p<0,05
Tiltak (ref=nei)	-13.2656	0.4183	-14.0854	-12.4458	p<0,05
2018-2019#1.tiltak	3.1543	0.5864	2.005	4.3036	p<0,05
2.kjoenn_barn	4.6331	0.0477	4.5396	4.7265	p<0,05
> median alder (mor)	2.0995	0.0715	1.9594	2.2396	p<0,05
> median alder (far)	0.2918	0.061	0.1723	0.4114	p<0,05
1.fodeland_todeling_far	-0.5254	0.1133	-0.7474	-0.3034	p<0,05
2.fodeland_todeling_far	-2.247	0.1232	-2.4884	-2.0055	p<0,05
tettbygd	-0.7228	0.067	-0.8541	-0.5914	p<0,05
spredtbygd	-0.8993	0.0812	-1.0585	-0.7401	p<0,05
1.fodeland_todeling_mor	-0.1752	0.1177	-0.4059	0.0554	p<0,05
2.fodeland_todeling_mor	-1.0597	0.1155	-1.286	-0.8334	p<0,05
Enslig forsørger	-1.5731	0.0635	-1.6976	-1.4487	p<0,05
lav SES	-4.021	0.0536	-4.126	-3.916	p<0,05
AAP/Ufør	-2.6118	0.0643	-2.7379	-2.4857	p<0,05
konstant	40.6809	0.0928	40.4991	40.8627	p<0,05

I tabell 6.3 gjengis resultatene fra modellen der vi har inkludert et interaksjonsledd mellom mors fødeland og tidsperiode. Resultatene viser at barn av mødre født i G1-land i gjennomsnitt har 0,46 poeng lavere grunnskolepoeng enn referansegruppen under pandemien ($p < 0,05$). Barn av mødre født i G2-land har 1,06 poeng lavere grunnskolepoeng i samme tidsperiode ($p < 0,05$) sammenlignet med barn av norskfødte mødre. Interaksjonsleddene viser om dette forholdet er forskjellig før og under pandemien. For barn av mødre fra G1-land er interaksjonsleddet positivt og signifikant (+0,59 poeng, $p < 0,05$). Dette indikerer at forskjellen i skoleprestasjoner mellom barn av mødre fra G1-land og barn av norskfødte mødre var mindre før pandemien (2018–2019) enn under pandemien (2020–2021). Det vil si at barn av mødre fra G1-land har fått noe svakere resultater relativt sett til referansegruppen i løpet av pandemi-årene. For barn av mødre fra G2-land er interaksjonsleddet ikke signifikant. Det betyr at forskjellen i grunnskolepoeng mellom barn av norskfødte og utenlandskfødte mødre fra G2-land ikke har endret seg fra før til under pandemien.

Tabell 6.3: Resultater fra lineær regresjon for grunnskolepoeng blant barn 16 år og eldre, 2018–2021. Modell med interaksjon mellom mors fødeland og tidsperiode.

Person-år = 224 186

Variabel	Koefisient	Std. feil	95 % CI nedre	95 % CI øvre	P-verdi
Tiltak (ref=nei)	-11.8586	0.298	-12.4427	-11.2745	p<0,05
2.kjoenn_barn	4.6322	0.0477	4.5388	4.7257	p<0,05
> median alder (mor)	2.1003	0.0715	1.9601	2.2405	p<0,05
> median alder (far)	0.2914	0.061	0.1718	0.411	p<0,05
1.fodeland_todeling_far	-0.5216	0.1133	-0.7437	-0.2995	p<0,05
2.fodeland_todeling_far	-2.2424	0.1232	-2.4839	-2.0008	p<0,05
tettbygd	-0.722	0.067	-0.8534	-0.5907	p<0,05
spredtbygd	-0.8989	0.0813	-1.0582	-0.7397	p<0,05
2018-2019	-0.5822	0.0514	-0.683	-0.4814	p<0,05
1.fodeland_todeling_mor	-0.4589	0.1638	-0.7798	-0.1379	p<0,05
2.fodeland_todeling_mor	-1.061	0.1389	-1.3332	-0.7887	p<0,05
2018-2019#1.fodeland_todeling_mor	0.5912	0.2153	0.1692	1.0132	p<0,05
2018-2019#2.fodeland_todeling_mor	-0.0139	0.1575	-0.3226	0.2948	p<0,05
Enslig forsørger	-1.5741	0.0635	-1.6986	-1.4496	p<0,05
lav SES	-4.0199	0.0536	-4.1249	-3.9148	p<0,05
AAP/Ufør	-2.6145	0.0643	-2.7405	-2.4884	p<0,05
konstant	40.6794	0.0932	40.4966	40.8621	p<0,05

Tabell 6.4 viser resultatene fra analysen hvor vi undersøker om sammenhengen mellom bostedsregion og grunnskolepoeng har endret seg mellom pandemi-årene 2020–2021 (referanseperiode) og perioden før pandemien (2018–2019). I analysen har vi inkludert et interaksjonsledd mellom bostedsregion og tidsperiode for å fange opp eventuelle endringer over tid. Referansegruppen, barn bosatt i storbyområder i 2020–2021, har gjennomsnittlig 40,57 grunnskolepoeng. Resultatene viser at barn i tettbygde og spredtbygde områder i gjennomsnitt har lavere grunnskolepoeng enn barn i storbyområder. I 2020–2021 var forskjellen 0,63 poeng for tettbygde og 0,65 poeng for spredtbygde områder, begge koeffisientene er signifikante ($p < 0,05$). Interaksjonsleddet for tettbygde områder i 2018–2019 er $-0,20$, men dette er ikke signifikant, noe som betyr at det ikke er noen signifikant endring i grunnskolepoeng før og under koronapandemien for denne gruppen sammenlignet med ungdom fra storbyer. Blant barn i spredtbygde områder er interaksjonsleddet $-0,58$ og signifikant ($p < 0,05$), noe som tyder på at ungdom i spredtbygde strøk hadde lavere grunnskolepoeng før pandemien enn under pandemien, sett i forhold til referansegruppen. Dette antyder at ungdom i spredtbygde områder hadde en forbedring i skoleprestasjoner under pandemiårene, målt som grunnskolepoeng. En tilsvarende forskjell er ikke observert for ungdom i tettbygde strøk.

Tabell 6.4: Resultater fra lineær regresjon for grunnskolepoeng blant barn 16 år og eldre, 2018–2021. Modell med interaksjon mellom bostedsregion og tidsperiode.
Person-år = 224 186

Variabel	Koefisient	Std. feil	95 % CI nedre	95 % CI øvre	P-verdi
Tiltak (ref=nei)	-11.8607	0.298	-12.4448	-11.2766	p<0,05
2.kjoenn_barn	4.6323	0.0477	4.5389	4.7258	p<0,05
> median alder (mor)	2.0983	0.0715	1.9581	2.2384	p<0,05
> median alder (far)	0.2911	0.061	0.1715	0.4107	p<0,05
1.fodeland_todeling_far	-0.5257	0.1133	-0.7477	-0.3036	p<0,05
2.fodeland_todeling_far	-2.2476	0.1232	-2.4892	-2.0061	p<0,05
2018-2019	-0.3158	0.1172	-0.5455	-0.0861	p<0,05
tettbygd	-0.6483	0.0907	-0.8261	-0.4704	p<0,05
spredtbygd	-0.6323	0.1106	-0.8491	-0.4156	p<0,05
2018-2019#tettbygd	-0.1996	0.1317	-0.4578	0.0586	p<0,05
2018-2019#spredtbygd	-0.5787	0.1573	-0.887	-0.2704	p<0,05
1.fodeland_todeling_mor	-0.1807	0.1177	-0.4114	0.05	p<0,05
2.fodeland_todeling_mor	-1.0682	0.1155	-1.2945	-0.8418	p<0,05
Enslig forsørger	-1.5745	0.0635	-1.699	-1.45	p<0,05
lav SES	-4.0185	0.0536	-4.1235	-3.9135	p<0,05
AAP/Ufør	-2.6144	0.0643	-2.7405	-2.4883	p<0,05
konstant	40.5743	0.1037	40.3711	40.7775	p<0,05

Interaksjonene mellom foreldrenes trygdestatus og tidsperiode, aleneforsørgerstatus og tidsperiode, samt sosioøkonomisk status og tidsperiode, var ikke statistisk signifikante og presenteres ikke her. Dette tyder på at betydningen av disse bakgrunnsvariablene for skoleprestasjoner ikke har endret seg nevneverdig mellom tidsperiodene.

7 Diskusjon og konklusjon

I dette notatet har vi undersøkt hvordan pandemien har påvirket ulike sider ved barnevernets arbeid og skoleprestasjoner for barn og unge. Vi har analysert utviklingen i barnevernets virksomhet i tre tidsperioder: før (2018–2019), under (2020–2021) og etter (2022–2023) pandemien. Først har vi sett på om det har skjedd endringer i antall bekymringsmeldinger til barnevernet, hvem som har meldt fra, hva meldingene har handlet om, og hvilke typer tiltak som har blitt iverksatt – enten det har dreid seg om hjelpetiltak eller omsorgstiltak. Videre har vi undersøkt hvordan pandemien kan ha påvirket barnevernets beslutningsprosesser, med særlig vekt på hvilke tiltak som har blitt satt inn, og varigheten av disse. Vi har også analysert hvordan ulike bakgrunnsvariabler har påvirket sannsynligheten for at en bekymringsmelding har ført til videre undersøkelse, og om dette har variert mellom tidsperiodene. Her har vi lagt særlig vekt på betydningen av sosioøkonomisk status, foreldres fødeland, om foreldrene har mottatt AAP eller uføretrygd, og barnets bostedsregion – og i hvilken grad betydningen av disse faktorene har endret seg gjennom analyseperioden. Tilsvarende har vi analysert sannsynligheten for at tiltak har blitt iverksatt, hvor lenge tiltakene har vart, og hvordan disse forholdene har hengt sammen med de samme bakgrunnsvariablene. Til slutt har vi undersøkt hvordan pandemien har påvirket skoleprestasjoner, nærmere bestemt grunnskolepoeng, blant barn og unge som har mottatt barnevernstiltak. Disse resultatene har vi sammenlignet med tilsvarende utfall for barn og unge som ikke har vært omfattet av barnevernet.

Når det gjelder bekymringsmeldinger til barnevernet, ser vi et tydelig sesongmønster i hele perioden 2018–2023. Den mest markante nedgangen i bekymringsmeldinger oppstår i overgangen fra juni til sommermånedene juli og august, med en tilsvarende økning igjen utover høsten. Et lignende mønster vises i november, etterfulgt av en tydelig nedgang i desember. I perioden 2020 til 2023 ser vi en økning i antall barn med minst én bekymringsmelding høsten 2020 og våren 2021. Denne økningen sammenfaller med perioder med nedstengning, hjemmeskole og redusert kapasitet i barnehager, skoler og helsestasjoner. For å kontrollere for årlige variasjoner har vi også sett på andelen bekymringsmeldinger per måned relativt til det totale antallet for hvert år. Dette målet viser små forskjeller mellom årene og stabile mønstre over tid, noe som tyder på at pandemien ikke har hatt noen varig eller tydelig påvirkning på det overordnede mønsteret for bekymringsmeldinger. Dette samsvarer med den kvalitative delstudien, der nedgang i bekymringsmeldinger under pandemien heller ikke ble problematisert av de ansatte i barnevernstjenestene (Skiple et al., 2024).

Det har vært endringer over tid i hvem som sender bekymringsmeldinger til barnevernet. Andelen meldinger fra utdanningssektoren har falt jevnt, fra

18,1 prosent i 2018 til 15,3 prosent i 2020 og videre ned til under 15 prosent i 2023. Nedgangen startet før koronapandemien, noe som tyder på at den ikke primært skyldes smittevernstiltak eller redusert kapasitet hos ansatte i barnevernet eller andre tjenester. Meldinger fra helsetjenestene har vært stabile gjennom hele perioden, med andeler rundt 17–18 prosent. Barnevernstjenesten, som tidligere sto for flest meldinger, har hatt en jevn nedgang fra 21,8 prosent i 2019 til 16 prosent i 2023. Samtidig har politiet stått for en økende andel meldinger fra 13,7 prosent i 2018 til 21,8 prosent i 2023. Dette kan henge sammen med endrede rutiner og økt samhandling mellom politi og barnevern snarere enn pandemien i seg selv. Meldinger fra privatpersoner (barn, familie eller andre) har vært relativt stabile, med en liten økning i 2020 og 2021.

Når vi ser på utviklingen i årsakene til bekymringsmeldinger i perioden 2018–2023, er det særlig to hovedendringer som peker seg ut. Andelen meldinger med utgangspunkt i «barnets utvikling og behov» – som inkluderer psykiske lidelser, rus, adferdsproblemer og kriminalitet – har økt jevnt fra 10,6 prosent i 2018 til 16,5 prosent i 2023. Økningen kan henge sammen med en økt andel meldinger fra politiet i samme periode. Samtidig har andelen meldinger knyttet til «foreldreferdigheter», som handler om foreldre som ikke evner å møte barnets behov, gått ned fra over 20 prosent i 2018–2020 til rundt 15 prosent fra 2021 og fremover. Andre årsaker til bekymringsmeldinger, som vold i hjemmet, foreldres rusmisbruk, psykisk helse og høyt konfliktnivå mellom foreldre, har vært relativt stabile gjennom hele perioden. Det er dermed lite som tyder på at koronapandemien har hatt stor innvirkning på innholdet i bekymringsmeldingene.

Den markante økningen i bekymringsmeldinger fra politiet som sammenfaller med en reduksjon i bekymringsmeldinger fra barnevernet, i tillegg til økningen i bekymringsmeldinger på grunn av barnets utvikling og behov og nedgangen i meldinger på grunn av foreldrenes behov, er interessante funn. Imidlertid startet disse endringene før koronapandemien og fortsatte etter koronapandemien og kan dermed ikke forklares med koronarelaterte forhold. Det er viktig å understreke at analysene våre startet i 2018 og er basert på data som ikke inneholder informasjon om mulige årsaker til de observerte endringene. Datagrunnlaget gir dermed ikke mulighet til å identifisere hva som ligger bak endringene, om de skyldes samfunnsmessige forhold, endringer i meldingsrutiner eller andre faktorer. For å kunne foreslå målrettede tiltak vil det være nødvendig med videre studier som inkluderer data og analyser som kan belyse årsakssammenhenger.

Hjelpetiltak i eller utenfor hjemmet var det vanligste tiltaket gjennom hele perioden. Andelen omsorgstiltak har vært stabil fra 2020 til 2023, med en liten økning mot slutten. Gjennomsnittlig varighet av tiltak økte fra før pandemien til 2020 og 2021 og holdt seg relativt høy også i årene etterpå, med en samlet økning på omtrent 15 dager fra 2018 til 2023.

Videre viser analysene noen endringer over tid i hvordan sårbarhetsfaktorer som lav SØS, enslig forsørger, foreldres fødeland og mottak av AAP eller uføretrygd påvirker sannsynligheten for at melding fører til undersøkelse. Barn med lav SØS har konsekvent hatt høyere sannsynlighet for melding med undersøkelse enn barn med høyere SØS. Denne forskjellen forsterkes noe under pandemien, men økningen er liten. Forskjellen mellom barn med mødre født i og utenfor Norge har vært relativt stabil gjennom hele perioden. Det å bo med en enslig forsørger henger sammen med økt sannsynlighet for undersøkelse. Denne sammenhengen blir noe sterkere i pandemiårene, noe som kan tyde på at enslige foreldre opplevde økt belastning i denne perioden. Likevel er forskjellene på tvers av gruppene generelt sett beskjedne. Videre finner vi små variasjoner mellom regioner og tidsperioder, noe som tyder på at geografiske forhold har hatt begrenset betydning for sannsynlighet for melding med undersøkelse.

Resultatene tyder på at forskjellen i sannsynlighet for tiltak mellom barn med mødre fra G2-land og norskfødte mødre økte under pandemien, men har avtatt noe etterpå. Forskjellene er statistisk signifikante, men små og bør tolkes med forsiktighet. Ingen signifikante endringer ble funnet mellom barn med mødre fra G1-land og norskfødte mødre over tid. Ulikheten mellom enslige forsørgere og andre husholdninger økte under pandemien, for så å reduseres noe i ettertid, men med små endringer. Barn med lav SØS har gjennomgående høyere sannsynlighet for tiltak enn barn med høy SØS, med en midlertidig økning i forskjellen under pandemien som så har avtatt. Forskjellen mellom barn med og uten foreldre med AAP eller uføretrygd var størst under pandemien, men har blitt mindre etterpå. Regionale forskjeller var stabile over tid.

I 2018–2019 var forskjellen i tiltakslengde mellom barn med lav og høy SØS mindre enn under pandemien, men forskjellen er liten. Resultatene viser at forskjellene i tiltakslengde stort sett har vært stabile over tid. Analysen indikerer at barn med foreldre på AAP eller uføretrygd har lengre tiltak i alle perioder, med en liten økning i forskjellen under koronapandemien. Samtidig viser interaksjonene mellom mors fødeland og tidsperiode, aleneforsørgerstatus og tidsperiode, samt bostedsregion og tidsperiode, at forskjellene mellom gruppene har vært stabile over tid.

Barn som har mottatt tiltak i barnevernet, har i gjennomsnitt betydelig lavere grunnskolepoeng enn barn uten slik kontakt. Selv om det generelt var en liten forbedring i grunnskolepoeng under pandemien sammenlignet med før, økte forskjellen i skoleprestasjoner mellom barn med og uten tiltak i pandemi-perioden. Dette tyder på at pandemien forverret skoleprestasjonene for sårbare barn, selv etter å ha kontrollert for flere bakgrunnsvariabler. For barn av utenlandsfødte mødre fra G1-land økte differansen under pandemien, for barn av utenlandsfødte mødre fra G2-land var det ingen vesentlig endring. Forskjeller knyttet til foreldrenes tryggestatus, aleneforsørgerstatus og bostedsregion var stabile gjennom perioden. Barn i spredtbygde områder viste en forbedring

i grunnskolepoeng fra før til under pandemien sammenlignet med barn i storbyområder. Dette kan ha sammenheng med at det var vanskeligere å kombinere hjemmekontor og hjemmeskole for familier som bodde trangt, noe som er mer vanlig i storbyer, for eksempel hvis barna ikke hadde eget rom. En av ungdommene i den kvalitative studien fortalte om nettopp dette og slet med å følge med på fjernundervisning når både foreldre og søsken skulle oppholde seg på samme rom (Skiple et al., 2024).

Avslutningsvis er det relevant å spørre om pandemien har bidratt til å skape nye sårbare grupper, eller om den har forsterket allerede eksisterende forskjeller. Våre analyser viser riktignok enkelte endringer i bekymringsmeldinger, hvem som melder, sannsynlighet for tiltak, varighet av tiltak og en negativ endring i skoleprestasjoner blant barn som mottar barnevernstiltak. Endringene er imidlertid små og følger i stor grad et eksisterende mønster der allerede sårbare grupper, som barn fra husholdninger med lav sosioøkonomisk status, barn av mødre født utenfor Norge, barn med enslige forsørgere og foreldre på AAP eller uføretrygd, ser ut til å bli mest påvirket. Barn av utenlandsfødte mødre, enslige forsørgere og foreldre med lav SØS, AAP eller uføretrygd mottok oftere barnevernstiltak og hadde lengre tiltaksperioder. Skoleprestasjonene var noe svakere blant barn med tiltak og barn av utenlandsfødte mødre enn blant majoritetsungdom. Innenfor rammen av vår begrensede analyseperiode indikerer funnene at pandemien har bidratt til å forsterke allerede eksisterende ulikheter, snarere enn å generere nye former for sårbarhetsmønstre.

Studier basert på registerdata har en klar styrke når omfang og endringer av meldinger, barnevernstiltak og skoleprestasjoner over tid skal studeres, samtidig har registerdata noen klare begrensninger i hva som kan fanges opp. Våre funn gir ikke innblikk i hvordan barn og unge opplevde barnevernstjenestene, kvaliteten på oppfølging fra lærere eller helsepersonell eller hva som lå bak nedgangen i skoleprestasjoner. Analyseperioden er kort og inkluderer kun to år etter pandemiårene. Koronapandemien kan dermed ha skapt nye sårbarhetsmønstre som vi ikke har klart å fange opp i analyseperioden, for eksempel unge som sliter med psykiske helseproblemer eller tilpasning i skolehverdagen etter koronapandemien. En dypere forståelse av pandemiens konsekvenser for sårbare barn forutsetter derfor komplementære datakilder, eksempelvis kvalitativ innsikt, som i studien til Skiple et al. (2024), samt spørreundersøkelser blant ungdom, som hos Bakken et al. (2025). Den kvalitative delstudien pekte for eksempel på at ansatte i barnevernstjenestene opplevde å justere sine antagelser om hvilke barn eller familier som kom til å trenge mest eller minst hjelp under pandemien. I tillegg opplevde flere barnevernsansatte at en ny gruppe ungdommer som slet psykisk under pandemien, nå sliter med å komme tilbake til fysisk skole igjen (Skiple et al., 2024). I en studie av ufrivillig skolefravær blant barn og unge generelt etter pandemien trekkes mangel på sosial trening og økende bruk av sosiale medier frem som mulige årsaker (Bergene et al., 2023). I studien til Bergene et al. (2023) kan det se ut som om koronapandemien både har forsterket allerede eksisterende forskjeller og ført til noen nye

sårbarhetsmønstre. Samtidig viser både den kvantitative og kvalitative studien at det å motta hjelp fra barnevernet ikke alene er et uttrykk for sårbarhet. Barns situasjon under koronapandemien må forstås som sammensatt, der en rekke andre forhold, som psykisk helse, familiens økonomi, boforhold og tilgang til støtte i nærmiljøet, også har betydning. Våre analyser gir derfor ikke grunnlag for å vurdere hvilke grupper som var mest sårbare, men peker på behovet for bredere kunnskap om ulike sårbarhetsforhold.

Litteratur

- Augusti, E.M., Wentzel-Larsen, T., Myhre, M.C. & Hafstad, G.S. (2022). *Barn i kontakt med barnevernet under nedstengingen på grunn av COVID-19 i 2020: Beskrivende analyse av nasjonale registerdata: Delrapport 3 av 3* (Rapport 2/2022). Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress.
- Backe-Hansen, E. (2021). *Fra barnevern til voksenliv. Utfordringer og mestring*. Cappelen Damm AS.
- Skiple, A., Folkvord, M.S. & Hydle, I. (2024). *Koronapandemiens betydning for barn og unge som mottok tiltak fra barnevernet: Erfaringer fra ungdom og barnevernansatte* (NOVA-notat). NOVA, OsloMet – storbyuniversitetet.
- Bakken, A, Jacobsen, S.E., Hansen, V.W. & Stoltenberg, D. (2025). *Ungdoms fritidsvaner, livskvalitet og sosiale relasjoner før, under og etter pandemien* (NOVA-notat nr. 4/25). NOVA, OsloMet – storbyuniversitetet.
- Bakketeig, E., Dullum, J. & Stefansen, K. (2019). Samarbeid i saker om vold og overgrep. Mot en hybridisering av hjelpetjenestene? *Tidsskrift for velferdsforskning*, 22(3).
- Barnevernsloven. (2021). *Lov om barnevern* (LOV-2021-06-18-97). Lovdata. <https://lovdata.no/lov/2021-06-18-97>
- Bergene, A.C., Vika, K.S., Lynnebakke, B., Vonen, M.N., Lyckander, R.H. & Samuelsen, Ø.A. (2023). *Fravær som vekker bekymring. Skoleeieres og skolelederes inntrykk og forståelse av fraværssituasjonen i Skole-Norge* (Rapport 2023:14). NIFU.
- Bjørnshagen, V. & Moseng, B. (2023). *Koronapandemien og seksuelle minoriteters bruk av lavterskeltilbud* (NOVA 23). NOVA, OsloMet – storbyuniversitetet.
- Bufdir. (2020a, 20. april). *Statusrapport 1 – Utsatte barn og unges tjenestetilbud under Covid-19 pandemien*. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet.
- Bufdir. (2020b, 11. desember). *Statusrapport 10 – Utsatte barn og unges tjenestetilbud under Covid-19 pandemien*. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet.
- Bufdir. (2020c). *Likestillingskonsekvenser av tiltak mot koronapandemien. Tema: Vold. Kjønn, etnisitet og lhbtq*. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet.

- Drange, N., Hernæs, Ø.M., Markussen, S., Oterholm, I., Raaum, O. & Slettebø, T. (2021). *Beskrivende analyser – Barn og familier i barnevernet* (Rapport 4/2021). Frischsenteret.
- Hafstad, G.S., Haugen, L.E.A., Myhre, M.C. & Augusti, E.-M. (2022). *Sluttnotat for studien om barn, unge og koronakrisen*. Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress.
- Hafstad, G.S. & Augusti, E.-M. (2020). *Barn, ungdom og koronakrisen. En landsomfattende undersøkelse av vold, overgrep og psykisk helse blant ungdom i Norge våren 2020* (NKVTS-rapport nr. 2 2020). Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress.
- Hafstad, G.S., Augusti, E.M. & Haugen, L.E.A. (2021). *Covid-19 og ungdoms opplevelse av å bo på barnevernsinstitusjon (CoBa-studien): En nasjonal undersøkelse av ungdom i alderen 12-18 år: Delrapport 2 av 3* (Rapport 1/2021). Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress.
- Harvey, F., Ammar, W., Endo, H., Gupta, G.R., Konyndyk, J., Matsoso, P. & Tam, T. (2020). Independent Oversight and Advisory Committee for the WHO Health Emergencies Programme: Interim report on WHO's response to COVID-19.
- Hole, H.B. (2020). *Hva med barna? En kvalitativ intervjustudie om det norske barnevernets arbeid under Coronaepidemien*. Lunds universitet, Socialhögskolan, Kandidatuppsats (SOPA 63) VT 2020.
- Höjer, I. & Johansson, H. (2013). School as an opportunity and resilience factor for young people placed in care. *European Journal of Social Work*, 16(1), 22–36.
- Kommunerevisjonen i Oslo. (2020, 7. desember). *Barn i sårbare livssituasjoner – barnevern og skoler* (Rapport nr. 15).
- Krane, V., Dyrdal, G.M. & Winger, N. (2021). Barnevern i en unntakstilstand: Erfaringer fra pandemien. *Tidsskrift for velferdsforskning*, 24(2), 123–139. <https://doi.org/10.18261/issn.2464-3076-2021-02-05>
- Krane, V., Ausland, L.H., Andvig, E. & Klevan, T. (2021). Business as Usual in Unusual Times: An explorative study of Norwegian child welfare workers' experiences during the COVID-19 pandemic. *Journal of comparative social work*, 16(2), 62–87.
- NIFU. (2020). *Spørsmål til Skole-Norge: Analyser og resultater fra Utdanningsdirektoratets spørreundersøkelse til skoleledere, skoleeiere og lærere under korona-utbruddet 2020* (NIFU-rapport nr. 13).

- NKVTS. (2020, 23. desember). *Krisesentrene og covid-19 – resultat fra en kartlegging i oppmykningsfasen av pandemien*. Nasjonalt kunnskaps-senter om vold og traumatisk stress.
- NOKUT. (2020). *Fagskolestudentenes oppfatning av kvaliteten på utdanningen under koronapandemien. Resultater fra Studiebarometeret for fagskole-studenter 2020* (Rapport nr. 6 2020). Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen.
- NOU 2021: 6. (2021). *Myndighetenes håndtering av koronapandemien – delrapport 1*. Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon.
- Nøkleby, H., Borge, T.C., Lidal, I.B., Johansen, T.B. & Langøien, L.J. (2023). *Konsekvenser av covid-19-pandemien for barn og unges liv og psykiske helse: Andre oppdatering av en hurtigoversikt*. Folkehelseinstituttet.
- Skiple, A., Folkvord, M.S. & Hydle, I. (2024) *Koronapandemiens betydning for barn og unge som mottok tiltak fra barnevernet: Erfaringer fra ungdom og barnevernansatte* (NOVA-notat 1/24). NOVA, OsloMet – storbyuniversitetet.
- Skrove, M., Lichtwarck, W., Moufack, M.F., Røkkum, N.H.Aa., Ulfseth, L.A. & Kojan, B.H. (2021). *Konsekvenser av covid-19 for tjenestetilbudet blant sårbare barn og unge* (Rapportserie for sosialt arbeid, rapport nr. 5 2021). NTNU.
- STRASAK. (2020, 28. september). *Anmeldt kriminalitet og politiets straffesaks-behandling. Første og andre tertial 2020* (STRASAK-rapporten).
- Taylor, J., Pooley, S., Canning, R., O'Higgins, A. & Bowes, L. (2024). The Perceived Impact of the COVID-19 Pandemic on the Mental Health and Well-being of Care-Experienced People. *The British Journal of Social Work*, 54(6), 2526–2545. <https://doi.org/10.1093/bjsw/bcae038>
- Toros, K. & Falch-Eriksen, A. (2020). A child's right to protection during the COVID-19 crisis: An exploratory study of the child protective services in Estonia. *Children and Youth Services Review*, 119. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2020.105568>
- Tveito, S.B. (2021). *Barnevern i krisetid: Barneverntjenestens arbeid med vold og overgrep under koronapandemiens første fase* (NOVA-notat 1/21). NOVA, OsloMet – storbyuniversitetet.
- Udir. (2020, 11. november). *Konsekvenser av smitteverntiltak i barnehager og skoler*. Utdanningsdirektoratet.
- Øverlien, C. (2020). The COVID-19 pandemic and its impact on children in domestic violence refuges. *Child Abuse Review*, 29(4), 379–386.

Vedlegg

Tabeller kapittel 4

Vedlegg 4.4b: Predikerte sannsynligheter for melding (kontraster) etter fødeland (mor) og tidsperiode. Referansekategori: 2020–2021

Kontrast	Margin (kontrast)	Std.err.	z	p-verdi	95 % KI
(1 vs Norge)	0.0048	0.0003	18.47	0.000	[0.0043, 0.0053]
(2 vs Norge)	0.0163	0.0003	60.42	0.000	[0.0157, 0.0168]
(2018–2019 vs 2020–2021)	-0.0023	0.0001	-17.11	0.000	[-0.0026, -0.0021]
(2022–2023 vs base)	-0.0026	0.0001	-18.88	0.000	[-0.0029, -0.0023]
(2018–2019 vs base) × (1 vs base)	-0.0009	0.0005	-1.70	0.089	[-0.0019, 0.0001]
(2018–2019 vs base) × (2 vs base)	0.0004	0.0004	0.97	0.332	[-0.0004, 0.0012]
(2022–2023 vs base) × (1 vs base)	0.0004	0.0005	0.81	0.417	[-0.0006, 0.0015]
(2022–2023 vs base) × (2 vs base)	-0.0029	0.0004	-7.25	0.000	[-0.0037, -0.0021]

Statistisk signifikante χ^2 -verdier for samspillet mellom fødeland og tidsperiode ($\chi^2 = 93,83$; $p < 0,05$).

Vedlegg 4.5b Predikerte sannsynligheter for melding (kontraster) etter aleneforsørger ansvar og tidsperiode. Referansekategori: 2020–2021

Kontrast	Margin (kontrast)	Std.err.	z	p-verdi	95 % KI
(Enslig forsørger vs base)	0.0383	0.0002	175.91	0.000	[0.0379, 0.0387]
(2018–2019 vs base)	-0.0028	0.0001	-20.80	0.000	[-0.0031, -0.0025]
(2022–2023 vs base)	-0.0018	0.0001	-13.19	0.000	[-0.0021, -0.0016]
(2018–2019 vs base) × (Enslig forsørger vs base)	-0.0054	0.0005	-11.20	0.000	[-0.0064, -0.0045]
(2022–2023 vs base) × (Enslig forsørger vs base)	-0.0041	0.0005	-8.26	0.000	[-0.0051, -0.0031]

Statistisk signifikante χ^2 -verdier for samspillet mellom aleneforsørgerstatus og tidsperiode ($\chi^2 = 134,08$; $p < 0,05$).

Vedlegg 4.6b Predikerte sannsynligheter for melding (kontraster) etter SØS og tidsperiode. Referansekategori: 2020–2021

Kontrast	Margin (kontrast)	Std.err.	z	p-verdi	95 % KI
(Lav SØS vs base)	0.0227	0.0001	185.67	0.000	[0.0224, 0.0229]
(2018–2019 vs base)	-0.0027	0.0001	-20.26	0.000	[-0.0030, -0.0025]
(2022–2023 vs base)	-0.0018	0.0001	-12.74	0.000	[-0.0021, -0.0015]
(2018–2019 vs base) × (Lav SØS vs base)	-0.0036	0.0003	-13.44	0.000	[-0.0041, -0.0031]
(2022–2023 vs base) × (Lav SØS vs base)	-0.0009	0.0003	-3.44	0.001	[-0.0015, -0.0004]

Statistisk signifikante χ^2 -verdier for samspillet mellom SØS og tidsperiode ($\chi^2 = 195,32$; $p < 0,05$).

Vedlegg 4.7b Predikerte sannsynligheter for melding (kontraster) etter foreldre med AAP eller uføretrygd og tidsperiode. Referansekategori: 2020–2021

Kontrast	Margin (kontrast)	Std.err.	z	p-verdi	95 % KI
(AAP/ufør vs base)	0.0244	0.0002	139.01	0.000	[0.0240, 0.0247]
(2018–2019 vs base)	-0.0024	0.0001	-17.51	0.000	[-0.0026, -0.0021]
(2022–2023 vs base)	-0.0026	0.0001	-19.10	0.000	[-0.0029, -0.0024]
(2018–2019 vs base) × (AAP/ufør vs base)	-0.0050	0.0004	-12.61	0.000	[-0.0058, -0.0043]
(2022–2023 vs base) × (AAP/ufør vs base)	-0.0030	0.0004	-7.48	0.000	[-0.0037, -0.0022]

Statistisk signifikante χ^2 -verdier for samspillet mellom AAP/UFØR og tidsperiode ($\chi^2 = 160,19$, $p < 0,05$)

Tabeller kapittel 5

Vedlegg 5.3b Predikerte sannsynligheter for barnevernstiltak (kontraster) etter mors fødeland tidsperiode. Referansekategori: 2020–2021

Kontrast	Estimate	Std. Err.	P> z	[95% Conf. Interval]
2018–2019 vs base (tidsperiode)	-0.0018015	0.0000794	<0.001	[-0.0019572, -0.0016458]
2022–2023 vs base (tidsperiode)	-0.0010523	0.0000827	<0.001	[-0.0012144, -0.0008902]
Fødeland mor 1 vs base	0.0014927	0.0001593	<0.001	[0.0011804, 0.0018049]
Fødeland mor 2 vs base	0.0052701	0.0001613	<0.001	[0.0049539, 0.0055863]
2018–2019 x Fødeland mor 1	-0.0005493	0.0003162	0.082	[-0.0011691, 0.0000704]
2018–2019 x Fødeland mor 2	-0.0007231	0.0002406	0.003	[-0.0011947, -0.0002514]
2022–2023 x Fødeland mor 1	0.0004491	0.0003323	0.177	[-0.0002022, 0.0011004]
2022–2023 x Fødeland mor 2	-0.0017193	0.0002401	<0.001	[-0.0021899, -0.0012487]

Statistisk signifikante χ^2 -verdier for samspillet mellom fødeland og tidsperiode ($\chi^2 = 65,47$, $p < 0,05$)

Vedlegg 5.4b Predikerte sannsynligheter for barnevernstiltak (kontraster) etter aleneforsørgeransvar og tidsperiode. Referansekategori: 2020–2021

Kontrast	Estimate	Std. Err.	P> z	[95% Conf. Interval]
2018–2019 vs base (tidsperiode)	-0.0019916	0.0000785	<0.001	[-0.0021454, -0.0018377]
2022–2023 vs base (tidsperiode)	-0.0007208	0.0000841	<0.001	[-0.0008857, -0.0005560]
Enslig forsørger vs base	0.0147044	0.0001322	<0.001	[0.0144452, 0.0149635]
2018–2019 x Enslig forsørger	-0.0041988	0.0002875	<0.001	[-0.0047622, -0.0036353]
2022–2023 x Enslig forsørger	-0.0017938	0.0003041	<0.001	[-0.0023898, -0.0011977]

Statistisk signifikante χ^2 -verdier for samspillet mellom aleneforsørgeransvar og tidsperiode ($\chi^2 = 218,03$, $p < 0,05$)

Vedlegg 5.5b Predikerte sannsynligheter for barnevernstiltak (kontraster) etter SØS og tidsperiode. Referansekategori: 2020–2021

Kontrast	Estimate	Std. Err.	P> z	[95% Conf. Interval]
2018–2019 vs base (tidsperiode)	-0.0019714	0.0000787	<0.001	[-0.0021256, -0.0018172]
2022–2023 vs base (tidsperiode)	-0.0007082	0.0000843	<0.001	[-0.0008735, -0.0005429]
lav SES vs base	0.0090534	0.0000709	<0.001	[0.0089144, 0.0091924]
2018–2019 x lav SES	-0.0023716	0.000152	<0.001	[-0.0026695, -0.0020738]
2022–2023 x lav SES	-0.0006762	0.0001613	<0.001	[-0.0009923, -0.0003601]

Statistisk signifikante χ^2 -verdier for samspillet mellom SØS og tidsperiode ($\chi^2 = 264.26$, $p < 0.05$)

Vedlegg 5.6b Predikerte sannsynligheter for barnevernstiltak (kontraster) etter foreldre med AAP eller uføretrygd og tidsperiode. Referansekategori: 2020–2021

Kontrast	Estimate	Std. Err.	P> z	[95% Conf. Interval]
2018–2019 vs base (tidsperiode)	-0.0018231	0.0000794	<0.001	[-0.0019788, -0.0016674]
2022–2023 vs base (tidsperiode)	-0.0010709	0.0000827	<0.001	[-0.0012330, -0.0009088]
AAP/Ufør vs base	0.0101237	0.0001054	<0.001	[0.0099172, 0.0103303]
2018–2019 x AAP/Ufør	-0.0031431	0.0002369	<0.001	[-0.0036075, -0.0026788]
2022–2023 x AAP/Ufør	-0.0012916	0.0002414	<0.001	[-0.0017647, -0.0008185]

Statistisk signifikante χ^2 -verdier for samspillet mellom AAP/uføretrygd og tidsperiode

Vedlegg 5.7b: Antall dager med barnevernstiltak. Resultater fra negativ binomial regresjon. Person-år = 70 584

Variabel	Kategori	Koeffisient	Std.err.	P> z	95 % KI nedre	95 % KI øvre
maks_tiltak	Robust					
kjønn_barn	2	-0.0176002	0.0048773	0.0	-0.0271595	-0.0080409
alder_gruppe	6–15 år	0.0339133	0.0063292	0.0	0.0215083	0.0463183
	16 år og eldre	0.0449444	0.0092693	0.0	0.0267768	0.063112
alder_median_kategori_m	> median alder	-0.008627	0.0063052	0.171	-0.020985	0.0037309
fødeland_todeling_mor	1	0.0018725	0.0105052	0.859	-0.0187174	0.0224624
	2	-0.0098148	0.0072882	0.178	-0.0240994	0.0044699
alder_median_kategori_f	> median alder	0.018737	0.0061502	0.002	0.0066829	0.0307911
fødeland_todeling_far	1	-0.0434454	0.0103976	0.0	-0.0638243	-0.0230665
	2	-0.0130425	0.0074987	0.082	-0.0277396	0.0016546
enslig_m_barn	Enslig forsørger	0.0514327	0.005012	0.0	0.0416093	0.0612561
lav_SES	Lav SES	0.0279665	0.0063268	0.0	0.0155662	0.0403669
aap_ufor	AAP/Ufør	0.069294	0.0050985	0.0	0.0593011	0.0792869
region	Tettbygd	0.0530309	0.0065206	0.0	0.0402507	0.0658111
	Spredtbygd	0.0768308	0.0083527	0.0	0.0604597	0.0932018
tidsperiode	2018–2019	-0.1222073	0.005893	0.0	-0.1337574	-0.1106572
	2022–2023	-0.0197045	0.0059129	0.001	-0.0312936	-0.0081155
_cons		4.826338	0.0104705	0.0	4.805816	4.84686
/lnalpha		-0.5125318	0.0064012		-0.5250779	-0.4999858
alpha		0.5989771	0.0038342		0.5915093	0.6065393

Vedlegg 5.8b: Kontraster av predikert varighet (antall dager med barnevernstiltak) etter sosioøkonomisk status og tidsperiode

Kontrast	Estimate	Std. Err.	P> z	[95% Conf. Interval]
2018–2019 vs base (tidsperiode)	-0.0019714	0.0000787	<0.001	[-0.0021256, -0.0018172]
2022–2023 vs base (tidsperiode)	-0.0007082	0.0000843	<0.001	[-0.0008735, -0.0005429]
lav SES vs base	0.0090534	0.0000709	<0.001	[0.0089144, 0.0091924]
2018–2019 x lav SES	-0.0023716	0.000152	<0.001	[-0.0026695, -0.0020738]
2022–2023 x lav SES	-0.0006762	0.0001613	<0.001	[-0.0009923, -0.0003601]

Kjikkvadratverdi for interaksjon: $\chi^2 = 264.26$, $p < 0,05$

Vedlegg 5.9b: Kontraster av predikert varighet (antall dager med barnevernstiltak) etter AAP/ufør-status og tidsperiode

Kontrast	Estimate	Std. Err.	P> z	[95% Conf. Interval]
2018–2019 vs base (tidsperiode)	-0.0018231	0.0000794	<0.001	[-0.0019788, -0.0016674]
2022–2023 vs base (tidsperiode)	-0.0010709	0.0000827	<0.001	[-0.0012330, -0.0009088]
AAP/Ufør vs base	0.0101237	0.0001054	<0.001	[0.0099172, 0.0103303]
2018–2019 x AAP/Ufør	-0.0031431	0.0002369	<0.001	[-0.0036075, -0.0026788]
2022–2023 x AAP/Ufør	-0.0012916	0.0002414	<0.001	[-0.0017647, -0.0008185]

Statistisk signifikante χ^2 -verdier for samspillet mellom AAP/ufør og tidsperiode ($\chi^2 = 180,27$, $p < 0,05$)